

Venované aj Vám

Namiesto darov, múdre slová. (Plautus)

2. časť (0 – 4)

Namiesto darov, múdre slová. (Plautus)

Dušan JEDINÁK

*Slová sa môžu podobať röntgenovým lúčom.
Ak sa používajú náležite,
môžu preniknúť hocičím.
Aldous L. HUXLEY (1894–1963)*

***Slovo** je tou prvou a najdôležitejšou
skutočne ľudskou technológiou:
umožňuje nám vytvárať či odoberať zmysel veciam
a zároveň ním môžeme aj niekoho
liečiť či zničiť.
Slová sú najdôležitejším prostriedkom
na vzbudenie nádeje:
slová útechy, dôvery, motivácie.*

Alessandro **D'AVENIA**

Na zbieranie pôsobivých citátov zo sveta ľudského myslenia mal sympatický názor anglický dramatik J. FLETCHER (1579–1625): ***Kto je obklopený ušľachtilými myšlienkami, nie je nikdy sám. Rád opakujem so Senecom: Čokoľvek a kýmkoľvek ak je dobre povedané, pokladám za svoje.***

Budem rád, ak mnou vyhl'adané vyjadrenia známych i menej slávnych, už nežijúcich osobností, použijete pre väčšiu česť a slávu ľudskej kultúry, ktorá nám umožňuje argumentovať v rozumových súradniciach nášho poznania. ***Rozumieť niečomu, to znamená nájsť v tom niečo, čo je naše, a práve toto objavovanie seba mimo nás je to, čo nás teší*** (R. THÁKUR, 1861–1941).

Možno preto som zase poskladal obľúbené citáty do súboru „**Venované aj Vám, 2. časť**“.

Vybral a zostavil emeritný učiteľ počtov a merby (školskej matematiky)
Dušan **JEDINÁK** (✉ dmj)

Domnievam sa, že som novinár.

- ♣ *Starý zákon má pravdu. Niekedy padajú hradby iba krikom. Ale iba krikom sa nedá postaviť nič.*
- ♣ *Poznávame svet cez to, čo sme sami, a spoznávajúc svet objavujeme seba samých... Pozorovať, vidieť, objavovať, to je veľké a tvorivé dielo; ale k tomu je potrebný vzlet, a kto sa nevie povzniesť, nevidí to, čo je.*
- ♣ **Pravda je viac než moc, pretože je trvalá... Celá pravda je v tom nekonečnom ľudskom usilovaní o pravdu.**

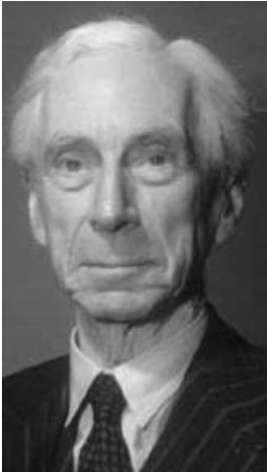
- ♣ *Ponižuje nás forma i duch politiky, ktorá vládne pomocou nečistých kompromisov medzi bezohľadnými záujmami... Kompromis je rozdiel medzi zásadou a praxou. Politika kompromisov je možno opatrná; ale nie je presná; je ako obchod, v ktorom sa vyjednáva.*
- ♣ *Naša reč je múdra: robí zásadný rozdiel medzi som presvedčený a presvedčil som sa... Ak chceme niekoho presvedčiť, musíme sa stať kusom jeho osobného života.*
- ♣ *To, čo platí iba pre jednu stranu, jednu vieru, jeden národ, nie je tá pravda, ktorá je večným cieľom ľudského ducha.*
- ♣ *Ideály, hodnoty, zásady – prepáčte – to sú rýdzo mravné a povedal by som dokonca náboženské veci, sú klamstvom, ak neposväcujú a ak nie sú vykúpením pre náš súkromný a osobný život.*
- ♣ *Bez hodnôt by nebolo ľudského života. Človek chce žiť, ale tiež chce, aby jeho život stál za to... nie je iné šťastie ako v dosahovaní hodnôt...*

Skutočné hodnoty nie sú idey v hlave, ale činné sily, ktoré formujú náš život.

- ♣ *To najkrajšie na svete nie sú veci, ale chvíle, okamžiky, nezachytiteľné sekundy.*
- ♣ *Bez úcty k človeku nebude možné organizovať svet lepšie a slušnejšie než doteraz.*
- ♣ *Človek nezdvihne sám seba do výšky. Človek nemôže spasiť sám seba. Musí sa mu zhora spustiť nejaký povraz alebo podať nejaká pozdvihujúca sila. Zo spásou je to asi rovnaké.*
- ♣ *Hodnoty bytia sú v podstate v tom, ako vrúcne sme schopní ich prežívať. Hodnota nášho ľudského života závisí na hodnotách, ktoré sú v nás. Ľudia tvoria svoj ľudský svet: je v ňom to, čo do neho vkladáme.*
- ♣ *Nám ľudom je daný kúsok vesmíru, aby sme ho dobývali; Do hĺbky sa dostávame nie jednou cestou, sondujeme svojimi činmi, vedou, poéziou, láskou i náboženstvom: potrebujeme rôzne metódy, aby sme zmerali svoj svet.*
- ♣ *Pre priame a poctivé pozorovanie niet nijakej malej a triezvej skutočnosti, ani výnimočne veľkej a opojnej, lebo je len jedna skutočnosť ktorá je všade a odjakživa nekonečná, nič viac a nič menej. Tak ako vesmír je rovnako veľký, nech stojíme kdekoľvek.*
- ♣ *Je ľahké odmietat názory; na to stačí huba a gesto; ťažšie je človeka presvedčovať. K tomu je potrebné urobiť mu životnou skúsenosťou to, čo doteraz nepoznal, priviesť ho k tomu, aby prežil vzťahy, ktoré doteraz nemal.*
- ♣ *Nosíš v sebe priveľa slabostí. Keď ich nemôžeš úplne premôcť, aspoň im nedovoľ, aby získali prevahu.*
- ♣ *Každý rozdiel je hoden lásky už preto, že rozmnožuje život.*
- ♣ *Keď človek pracuje s láskou a nadšením, je to jediná náhrada za šťastie.*
- ♣ *Kráľovstvo klamu nie je tam, kde sa klame, ale tam, kde sa lož prijíma.*
- ♣ *Veci nie sú sporné, sporné sú iba naše stanoviská k nim.... Cesta poznania je jediná spoločná a všeobecná, jediná nesporná cesta ľudského ducha, i keď to ide len pomaly a na dlhé lakte.*
- ♣ *Domnievam sa, že som novinár. Nerobím to vedľajšou rukou, beriem to rovnako vážne ako, literatúru... Spisovateľ má žiť vo svete, ktorý patrí všetkým.*
- ♣ **Aj novinárstvo je pokus o univerzálnosť.**

Karel ČAPEK (9.1.1890 – 25.12.1938)

Filozofia je zem nikoho, ktorá sa rozprestiera medzi vedou a teológiou a vystavuje sa útoku z oboch strán.

• Každý, kto sa zaoberal akoukoľvek tvorivou prácou, skúsil v menšom stupni stav mysle, keď sa po dlhej práci prejaví v okamžitej nádhere pravda alebo krása – môže to byť v súvisi s niečím úplne malým alebo sa to môže dotýkať celého vesmíru. Myslím si, že najlepšie tvorivé práce v u mení, vo vede, v literatúre, vo filozofii vznikli v takomto okamihu.

- Moje spoločenskovedné a politické eseje sa zamerali na znižovanie krutosti a nevedomosti v ľudských záležitostiach. Moje abstraktnejšie state vyvierajú zo snahy o poznanie, z hľadania, ktorému sa nekladú žiadne zábrany.*
- Láska a poznanie ma viedli k nebesiam. Ale súcitiť ma vždy vrátil späť na zem. Echá výkrikov bolesti sa odrážali v mojom srdci. Vyhladované deti, obeť mučenia tyranmi, bezmocní starí ľudia, to nenávidené bremeno ich synov a celý svet osamelosti a chudoby a bolesti sa vysmievajú tomu, čo mal byť ľudský život. Chcem zmierniť toto zlo, ale nemôžem, a tak tiež trpím.*

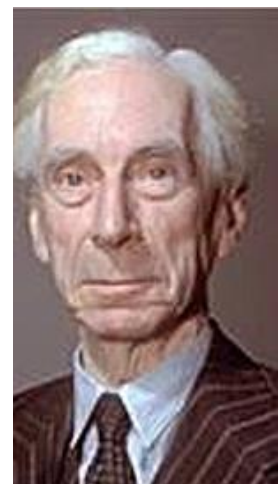
• Som presvedčený, že vedecké poznanie nikdy nemôže spôsobiť zlo. Tvrším však a to veľmi dôrazne, že poznanie neporovnateľne častejšie prináša úžitok ako škodu, a strach z poznania je oveľa škodlivejší ako poznanie.

• Schopnosť rozumne využívať voľný čas je znakom najvyššieho stupňa kultúry.

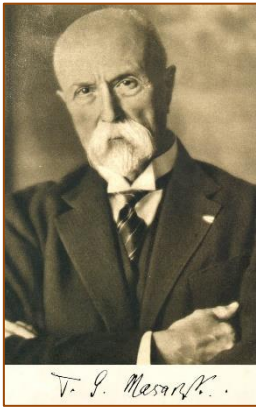
• Logika je mladostou matematiky a matematika je mužným vekom logiky.

• Smutné je, že hlupáci sú takí sebaistí a ľudia múdri tak plní pochybností.

Ak zostane svet naplnený zlobou a závišťou, bude tým hroznejší, čím bude vedeckejší.

Bertrand RUSSELL
(18.5.1872 – 2.2.1970)

Základ demokracie: slobodná kritika a verejná kontrola

V poznání pravdy, v mravnom poriadku, v účinnej láske máme už v tomto živote podiel na večnosti...

Humanita sa snaží upraviť pomery zákonom a systémom...

V demokracii nesmie byť človek človeku prostriedkom, ale spolupracovníkom vo vzájomnej službe.

Vo všetkom, i v politike, záleží na hodnote celého človeka, na úrovni spolupráce a spoluzodpovednosti.

♥ **Pravdivosť** – to je tajomstvo sveta a života, to je sviatosť náboženská i mravná.

♣ *Učiteľ – to nie je len učiť, ale aj učiť sa... Reformovať výchovu, to neznamená len zdokonaľovať didaktiku v škole, to znamená reformovať život aj nás dospelých: my sme pôda, z ktorej rastú nové generácie, záleží veľmi aj na nás, či budú lepšie alebo šťastnejšie... Učiac sa sám, stále sa musím učiť. Škola je štát v malom...*

Škola vychováva budúce generácie a vlastne preto spravuje spoločnosť...

♣ *Škola má dieťa vychovávať v presvedčení, že veda, poznanie pravdy je veľká, ohromná mravná sila, ktorú všetci uznávame.*

♣ *Každé vyučovanie nemá iba dávať vedomosti, ale má naučiť metóde. Pri každom učení je postup, metóda, hlavnou vecou. Nielen čo, ale ako sa to robí. Privykať dieťa metóde.*

♣ *Naučiť sa myslieť – to je najlepšia príprava pre život... Ide o to, mať ten správny smer, ten zvyk, nútiaci človeka správne myslieť, postupovať k harmónii a jednotnosti.*

♣ *Človek zabudne takmer všetko, čo sa v škole učil, iba záujem vhodne povzbudený trvá a učí ho pozorovať veci.*

♣ *Doktorské skúšky a tituly, učenosť, nezaručujú slušnosť, čestnosť ani statočnosť.*

Mne nesmrteľnosť plynie z bohatosti a hodnoty ľudského života, ľudskej duše. Nedokážem si predstaviť, že by taká krásna a jemná vec, akou je myslenie, poznávanie, zbožnosť, mravné úsilie, vnímanie krásy, celá vzdelanosť, že by sa to mohlo stratiť, že by to malo byť k ničomu.

Náboženstvo je praktické, životné v hlbokom zmysle slova. Nie je dostatočne definované svojimi dogmami, ani obradmi, ani svojou históriou, ale pochopením svojej podstaty a tou je vedomie závislosti človeka na Bohu... Náboženstvo je dôverou a nádejou, živí túžbu po poznání a múdrosti.

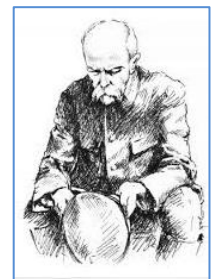
Človek sám sebe, človek človeku, je hodnotnejší ako bytosť duchovná... Boh je hlavným a prvým predmetom nášho myslenia, poznávania a usilovania. Boh a duša. Jedno súvisí s druhým. Duša a Boh to je pravý smer života... Duša a hmota nestoja proti sebe. Duša, telo i hmota, celá skutočnosť sú nám dané pre poznanie. Dušu i hmotu máme viesť k vyššej dokonalosti.

→ *Nad všetko má platiť: pracovať. Iba prácou sa človek stáva osobnosťou, charakterom, stáva sa samostatným. Bez práce nemáme nikdy dost dôvery v seba. Prácou sa vyrovnávame s vrodenu násilnosťou. Láska k bližnému, to je práca, aj láska je prácou...*

→ *Poznávanie je mravná povinnosť, podobne ako láska a služba bližným... Každá pravda je alebo raz bude dobrá pre život... Pravda nie je nikdy v rozpore s mravnosťou... Dobre pozorovať a poznávať – na to je potrebná láska... **Bez lásky a bez pravdy nemôže človek poznať človeka...** V poznání pravdy, v mravnom poriadku, v účinnej láske máme už na tomto svete podiel na večnosti.*

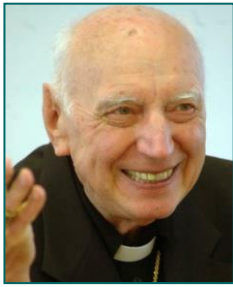
→ *Dobrý program je dobrá vec; ale okrem toho musí byť preň čestný, statočný a múdry človek, ktorý má odvahu k zodpovednosti...*

Dobrého je v systéme sveta viac; ale to zlé cíti človek silnejšie.

Tomáš G. MASARYK

(7.3.1850 – 14.9.1937)

Proč mají děti rády pohádky? Protože věří, že za vším, oč se lidé tolik starají, musí být něco daleko hlubšího a skutečnějšího, než je to, co se vidí navenek. To je zásadní postoj k dobru a víra, že to dobro nakonec definitivně zvítězí.

Žijeme v obraze, jenže lidé neumějí číst obrazy a umělci zase neumějí skrze obrazy vyjádřit velké věci. Jenže všechno, co není zobrazeno, lidé nechápou. Ani reklamy. Člověk musí vše vidět. Obraz musí být něco, co mluví.

• ***Dodnes věřím, že je žert jediná opravdová obrana proti bludům.***

- * *Myšlenky se nikdy ničím nedají svazovat... Život není čas, je to setkání s přáteli.*
- * *Aj hriech sa môže stať pre svet a človeka užitočným vďaka Božej prozreteľnosti.*
- * ***Náš vzťah k Bohu je dialogický, naša ľudská sloboda je tvorivá.***
- * *Hodnota pravdy nemôže byť definitívne spojená so záujmom individuálneho človeka.*
- * *Pravda sa zjavuje ako objav vlastnej reflexie, ale zároveň tiež ako dar zjavený Bohom.*

Tomáš kard. Špidlík

Človek je v podstate sociálny a kresťanská dokonalosť spočíva v láske.

* *Dôsledkom toho, že vrcholom kresťanskej praxe je láska, je skutočnosť, že žiadne pravé poznanie nie je možné bez lásky.*

* ***Všetko, čo existuje, môže a musí pozdvihnúť ľudskú myseľ Bohu.***

Tomáš ŠPIDLÍK
(17.12.1919 – 16.4.2010)

- *Máš rád život? Potom nemrhaj časom, pretože to je látka, z ktorej sa skladá život.*
- *Kto je múdry? Ten, kto sa dokáže od každého niečomu priučiť. – Kto je mocný? Kto sa vždy ovládne. – Kto je bohatý? Ten, kto je spokojný.*
- *Cesta k bohatstvu je jednoduchá ako cesta na trh. Najdôležitejšie sú dve veci – usilovnosť a šetrivosť.*

Povedz mi a ja zabudnem. Uč ma a ja si zapamätám. Zaujmi ma a ja sa naučím... Dobre urobené je vždy lepšie ako dobre povedané.

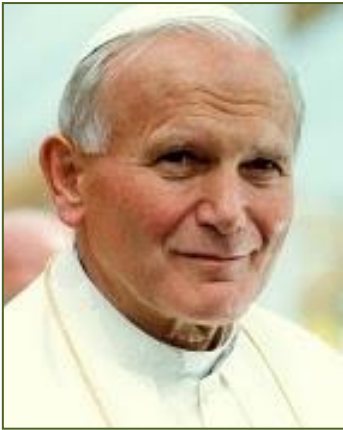
- *Bolo by pekné, keby bolo možné naučiť žiakov všetko, čo je užitočné, aj všetko, čo ozdobuje človeka; ale umenie je dlhé a čas krátky. Preto je potrebné, aby žiaci študovali to, čo je pravdepodobne najužitečnejšie a najozdobnejšie.*
- *Tí, ktorí sú ochotní vzdať sa slobody, aby si zabezpečili bezpečnosť si nezaslúžia ani slobodu, ani bezpečnosť.*

• ***Keby darebáci poznali výhody cnosti, boli by čestní.***

- *Polovičná pravda je často veľká lož.*
- ***Nenaháňajte dvoch zajacov s jedným psom.***

Benjamin FRANKLIN
(17.1.1706 – 17.4.1790)

Človeka možno definovať ako toho, kto hľadá pravdu...
Existuje cesta, ktorou človek, ak chce, môže kráčať. Začína sa schopnosťou rozumu povznášať sa nad to, čo je náhodné, aby sa vzniesol k nekonečnu... Okrem vlastného poznania ľudského rozumu, schopného svojou prirodzenosťou dospieť až k Stvoriteľovi, existuje aj poznanie, ktoré je vlastné viere... Pravda, ktorú nám umožňuje poznať Zjavenie, nie je zrelé ovocie alebo vrcholný bod myšlienky, spracovanej rozumom... viera vyústi do dokonalej a večne trvajúcej radosti z kontemplácie trojjediného Boha.

Svetlo rozumu a svetlo viery pochádzajú od Boha a preto si navzájom nemôžu protirečiť... Pravá kultúra je nepredstaviteľná bez humanizmu a múdrosti.

Čistá veda je dobro hodné lásky, pretože je to poznanie, teda dokonalosť človeka.

Človek má živé vedomie, že pravda je mimo neho a ponad neho.

Človek netvorí pravdu, ale ona sama sa pred ním odhaľuje, keď ju vytrvalo hľadá. Poznanie pravdy vytvára duchovnú radosť.

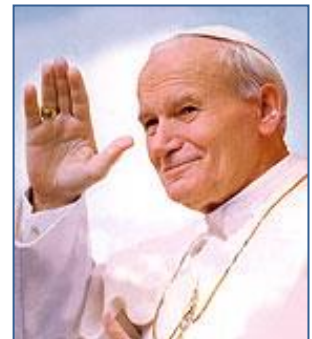
Naše rozhodnutia budú oveľa lepšie, keď budeme žiť vo vzájomnej spolupráci, ktorá nás bude ustavične podnecovať k zdokonaľovaniu.

**Hĺbke a pravosti viery osoží, keď sa spája s myslením
a nikdy sa ho nevzdáva...**

Úprimnosti viery musí zodpovedať smelosť rozumu.

Viera a rozum „si vzájomne pomáhajú“, a jedna druhej slúžia buď ako kriticko–očistné sito, alebo ako povzbudenie k pokroku v bádani a v prehlbovaní.

**Hľadanie pravdy, aj keď sa týka ohraničenej
skutočnosti sveta alebo človeka, sa nikdy nekončí,
ale vždy vedie k niečomu, čo je nad bezprostredným
predmetom štúdia, k otázkam,
ktoré otvárajú prístup k Tajomstvu.**

Karol WOJTYLA – Ján Pavol II.
(18.5.1920 – 2.4.2005)

Nežijeme z vecí, ale z ich zmyslu...

*Ak kladieme svoj kameň k ostatným,
pomáhame stavať svet.*

- ★ *Ak máme dávať lásku, musíme začať obetou.*
- ★ *Ak prijímaš utrpenie – rastieš. Ak dávaš, nič nestrácaš.
To, čo máš, sa tým naopak rozmnožuje.*
- ★ *Ak je človek uzavretý do seba, stáva sa chudobným.
Ak sa má človek oslobodiť, najcennejšie je naučiť ho to,
aby sa sám ovládal.*

*Ak sa jedinec nadchne vlastnou dôležitosťou,
cesta sa hneď zmení na múr.*

→ *Podmienkou šťastia je zápas, námaha a vytrvalosť.*

→ *Modlitbou je každý skutok, ak človek ponúka sám seba, aby sa uskutočnil.*

Katedrála je niečo iné než súhrn kameňov. Je geometriou a architektúrou...

Najrozličnejšie kamene slúžia jej jednote.

→ *Dávať zo svojho srdca, to je akoby vyklenúť most cez priepasť svojej samoty.*

Milovať neznamena, že sa dívame jeden na druhého, ale dívať sa spolu rovnakým smerom... Priateľ je predovšetkým ten, kto neodsudzuje.

Človek sa úplne prejaví, len keď zmeria svoje sily s prekážkou.

Snažme sa obohatiť spoločenstvo, pretože len to zase obohacuje človeka.

Pravdu treba vyhlásiť ako studňu.

Mám rád, keď človek vydáva zo seba svetlo.

Iba duch zúrodňuje rozum.

***Človek si myslí, že prejavy života sa riadia výpočtom...
výpočty sú iba plášťom jeho túžby.***

Myšlienky majú takú hodnotu, akú majú ľudia.

Budeš navždy zodpovedný za to, čo si k sebe pripútal.

Čím viac dávaš v mene lásky, tým viac rastieš.

Skutočná láska začína tam, kde za to nič nečakáš.

Láska k blížnemu je povinnosťou voči Bohu

cez jednotlivca akokoľvek bezvýznamného.

Túžiš byť – budeš až v Bohu.

*Kto skrz Boha miluje všetkých ľudí, miluje každého
z nich nekonečne viac než ten, kto miluje jedného
a len jeho zahrňa do úzkeho okruhu svojho záujmu.*

*Keď vstupuješ do chrámu, Boh ťa neodsudzuje,
ale objíma.*

Tvoja pyramída nemá zmysel, ak nekončí v Bohu.

Antoine de **SAINT-EXUPÉRY**
(29.6.1900 – 31.7.1944)

*Hviezdy riadia môj život, ony mi privolávajú:
slúž kráse a šír šťastie...
Kto kráča energicky a vedomý si cieľa,
ovláda svoj osud takmer dokonale.
Generálske hviezdy veľmi rád obetujem skutočnému svetu
hviezd... Verím vo vývoj vedy a preto vo vývoj všetkého,
čo je šlachetné a človečenstvu prospešné...
Mne značí veda organizáciu, poctivú snahu lúštiť hádanku
existencie, dať maximum obsahu nášmu životu.*

*Národ náš vždy sústavne, húževnato obhajoval ideu všeludskej spravodlivosti
s vedomím, že tento ideál dosiahne disciplinovaným úsilím, vrúcnosťou
a pravdivosťou duše. Myšlienka slobody, myšlienka boja proti násiliu
vinie sa ako zlatá niť všetkými obdobiami našej minulosti...
usilujme sa o riešenie všeludských problémov, usilujme sa o triumf pravej lásky.*

***Cieľom je úsilie:** byť mravným, aby mravnosť bola prehĺbená,
teda intelektuálnym zdokonaľovaním viesť v harmóniu seba so zákonmi sveta...
Obsahom životným môže byť úsilie a láska ... Zostanem vždy svoj verný kultu
pravdy, krásy, energie, sily...*

*Mojou jedinou ctižiadosťou je snaha využiť každý okamih na rozvoj schopností
srdca a ducha... Účelne a logicky žije len ten, kto využíva každý okamih
na prehĺbenie intelektu. Čím bystrejší je náš um, čím väčšie je množstvo,
v nás spracovaných vedomostí, tým hlbšia je súdnosť človeka,
tým jasnejšia je a vrúcnejšia jeho pomoc vonkajšiemu svetu.*

Niet slobody, kde niet vzdelania a charakteru...

*Konanie dobra! Toť ten kameň múdrosti...
Je potrebné ľudí učiť veriť, je potrebné ich milovať napriek všetkým chybám,
je potrebné učiť ich milovať, ale je nevyhnutné tiež pracovať
a učiť iných pracovať!*

*Nie je jednoducho možné, aby všetko vynaložené úsilie, všetko prežité utrpenie bolo
márne, aby mal byť koniec všetkým nádejam vo víťazstvo ideálov.*

*Búrlivý bude môj život a plný zápasu. So šťastím by som sa delil,
ak však padnem, chcem padnúť sám...
žil som večnosť v sekundách.*

***Veriť, milovať, pracovať...
Je treba ísť. Neustále ísť...***

Milan Rastislav ŠTEFÁNIK

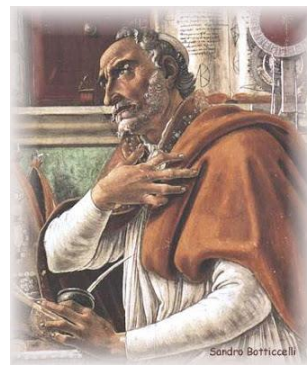
(21.7.1880 – 4.5.1919)

Trvalé hľadanie

*Stvoril si nás na svoj obraz, a nespokojné je naše srdce,
kým nespočinie v Tebe... Človek je stvorený, aby poznal Boha,
poznajúc ho miloval, milujúc ho bol v ňom blažený.*

*K Bohu sa približujeme nie chôdzou, ale láskou.
Boha nemožno milovať bez lásky k blížnemu
a blížnych nemožno milovať bez ľahostajnosti k sebe.*

*Bremeno zákona Pán Boh nepoložil na tých, čo slúžili spravodlivosti, ale hriechu.
Spravodlivý zákon dal nespravodlivým ľuďom, aby odhalil ich hriechy, nie
odstránil. Ved' hriechy neodstraňuje nič, iba milosť viery činná skrze lásku.*

Keby bol pre nás pochopiteľný, nebol by to Boh.

Keď miluješ blížneho, očisťuješ si oko, aby si mohol vidieť Boha.

Láska je Boží dar až do takého extrému, že láska sama je Boh v svojej osobe.

***Modlitba je rozhovor duše s Bohom.
Modlitbou človek Bohu vyznáva, že ho potrebuje.***

*Nešťastný je človek, ktorý pozná všetko, okrem teba Bože... Pravá obeta je každý
skutok, ktorý sa koná, aby sme svätým spoločenstvom pril'nuli k Bohu, je to skutok
určený k cieľu onoho dobra, ktorým naozaj môžeme byť spasení.*

Bez lásky sme si sami sebe na t'archu, skrz lásku znášame jeden druhého.

Miluj Boha a potom všetko čo budeš chcieť, bude dobré.

Pretože sme ťa opustili, vydal si nás nám samotným.

Poznávaj, aby si uveril, ver, aby si pochopil.

*Kto sa nenechá premôcť pravdou, nad tým zvíťazí omyl... Šťastie je toto: hľadať
pravdu až po najvzdialenejšiu medzu, ktorú už nemožno prekonať.*

Je lepšie, aby pohoršenie vzniklo, než aby sa pravda utajovala.

Ak hľadáš pravdu, drž sa cesty, lebo aj cesta je už pravdou.

Je v nás svetlo rozumu, v ktorom vidíme nemenné pravdy...

Neučíme sa slovami znejúcimi navonok, ale vnútri nás učí pravda.

*Je veľmi nebezpečné, ak hovoríme, čo si myslíme, veľmi bolestné, ak to nehovoríme
a veľmi zhubné, ak hovoríme opak.*

*Nikto nech nehovorí, že už pravdu našiel. Hľadajme ju tak, ako by ju nepoznal nikto. Pravda môže
byť skôr starostlivo a vo svornosti hľadaná, pokiaľ sa nepredpokladá, akosi zbrklo a vystatovačne,
že už bola nájdená.*

***Budeme hľadať tak, akoby sme mohli nájsť,
ale nikdy nenájdeme tak, aby sme mohli prestať hľadať.***

***Rob to, čo dokážeš a modli sa za to, čo nedokážeš –
a Boh dá, aby si to dokázal.***

Aurelius **AUGUSTINUS** (13.11.354 – 28.8.430)

Metafyzici sú hudobníci bez hudobného nadania.

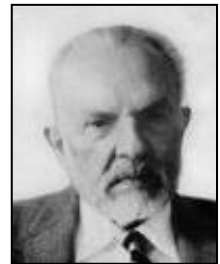
Všetky otázky zmyslu, ktoré majú skutočne logický charakter, dajú sa skúmať formálnymi metódami syntaxe.

Relativizácia každej filozofickej tézy k jazyku, t.j. potreba určiť jej vzťah k jednému alebo niekoľkým konkrétnym jazykovým systémom, je to najpodstatnejšie, čo treba mať na mysli a čo si treba dobre osvojiť.

Keď vylúčime z epistemológie jej metafyzické a psychologické prvky, je časťou syntaxe... Metóda logickej syntaxe, t.j. analýza formálnej štruktúry jazyka ako systému pravidiel, je jediná metóda filozofie.

Existujú dva hlavné problémy teórie poznania: otázka významu a otázka verifikácie.

Buďme obozretní, keď formulujeme svoje tvrdenia, a kritickí, keď ich skúmame, ale buďme tolerantní, keď povoľujeme jazykové formy. Máme úlohu nájsť cesty na organizovanie spoločnosti, ktorá zladí osobnú a kultúrnu slobodu jednotlivca s rozvojom účinnej organizácie štátu a ekonomiky.

Rudolf CARNAP
(18.5.1891 – 14.9.1970)

V zúfalstve a v nebezpečenstve sa naučí človek veriť v zázrak, inak by to neprežil. Je jedno, akú farbu majú ryby, keď je človek pod vodou. Dôležité bolo iba jedno: vyplávať hore... Iba nešťastný človek pozná šťastie.

Nešťastie je najvšednejšia vec, aká existuje.

Láska je ako slza. Rodí sa v očiach a dopadá až k srdcu.

Láska je nádherný pocit a prechováva v nás naveky nádherný cit.

Láska nie je kupec, ktorý chce dostať späť svoje investície.

Bez lásky je človek iba mŕtvolou na dovolenke.

Láska je ako vietor - ty ju nemôžeš vidieť, ale môžeš ju cítiť.

Neľúbite ženu pre to, že je krásna, ale je krásna, pretože ju ľúbite.

Slzy môžu vyschnúť, ale srdce nikdy.

Erich Remarque

Všetko, čo sa dá zaplatiť peniazmi, je lacné.

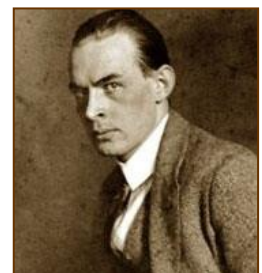
Ak človek nič nepožaduje, tak je všetko podarúnok.

Vy jste zvláštní lidé, vy mladí, všichni dohromady. Minulost nenávidíte, přítomností opovrhujete, budoucnost je vám lhostejná. Život brzo skončí a pak nám nikdo nedá

nic za to, jestli jsme byli smutní nebo veselí... Proti urážce se lze bránit, proti soucitu však ne... Jenom jednoduché věci nikdy nezklamou. A štěstí se má začít hledat úplně dole při zemi...

Vždycky se nám zdá lepší to, co nemůžeme dostat, než to, co už máme.

V tom spočívá romantika a idiotství lidského života.

Erich M. REMARQUE
(22.6.1898 – 25.9.1970)

*Kdo víno má a nepije, kdo hrozny má a nejí je,
kdo ženu má a nelíbá, kdo zábavě se vyhýbá,
na toho vemte bič a hůl, to není člověk, to je vůl.
Dobré není jen to, co je nové. Nové je naopak to, co je dobré.
Člověk, který umí nasycit duši, není zlý člověk.
Přirozeností člověka je hledání radosti.
Ženy nemají smysl pro nesmysl.*

*Člověk, který nikdy neplakal, nežil opravdový život!
Smích a pláč jsou nejcennější majetek živého člověka.
Lidská paměť je taky bludiště - moc věcí se tam ztratí.
Člověk musí mít vždycky cíl, ale nemusí se vždycky trefit.
Čas má plné kapsy překvapení...*

U nás se vždy platilo více za muziku než za fyziku, a proto tady není žádný Einstein.

Mít rád lidi a milovat lidi to je celé tajemství a snad jediný recept na štěstí.

Paměť je výsada blbých. Chytrý nemá čas si pamatovat, chytrý musí vymýšlet.

Čas si vymysleli lidé, aby věděli, od kdy do kdy a co za to.

Mládí biologické neosvobozuje od blbosti a hlouposti, stejně jako stáří nezaručuje moudrost. Jsou blbí dědkové a hloupé děti... Hloupost se vyfackováním nedá vyléčit.

Vždycky bylo, je, a já se domnívám, že i bude na světě lidí víc hloupých a nevzdělaných, než chytrých a vzdělaných, i když chytrost a vzdělanost nejsou na sobě přímo závislé. Já znám mnoho vzdělaných hlupáků...

Proti blbosti i bohové bojují marně.

Jakmile se z mládí začne dělat zásluha, je to špatné.

Protože každéj starej blbec byl taky jednou mladej blbec.

Bez lidí dobré vůle by život byl jen nákladné a nebezpečné dobrodružství.

*Jestliže neumiš, naučíme; jestliže nemůžeš, pomůžeme ti;
jestliže nechceš, nepotřebujeme tě.*

Bůh stvořil člověka, ale nedal si to patentovat, a tak to teď po něm může dělat kdejaký blbec.

Člověk přišel na svět proto, aby tady byl, pracoval a žil.

Jen moudrý se snaží náš svět postrčit dál, posunout výš. A jen vůl mu v tom brání.

*Kdyby velký umělci neudělali svoje dílo, tak jsme byli o to chudší,
protože umění je komunikace.*

Pakliže člověk zvítězí nad vlastní blbostí, je vítězem nebo poraženým?

V každém případě je to dobré.

*Dobrá nálada nevyřeší všechny Vaše potíže,
ale nasere tolik lidí, že stojí za to si ji udržet.*

Když muž nemá rozum, musí být žena vynalézavá.

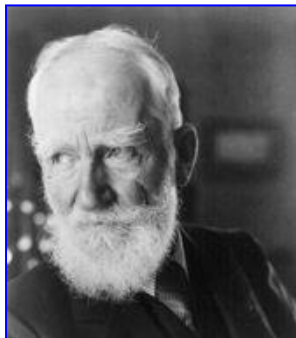
Když žena není vynalézavá, musí mít muž rozum.

Já myslím, že civilizace není dobrá, když je bez kultury.

Člověk potřebuje ke štěstí a spokojenosti nejenom pohodlí tělesné, ale i duševní. Kultura a civilizace musí jít ruku v ruce.

Jan WERICH (6.2.1905 – 31.10.1980)

**Demokracie je metoda, která nám zaručuje,
že se nám nebude vládnout lépe, než si zasluhujeme.**

*Teď když jsme se naučili létat v povětří jako ptáci
a potápět se jako ryby, zbývá už jen jediné – naučit se
žít na zemi jako lidé.*

*Nemáme právo konzumovat štěstí, aniž bychom
ho produkovali, právě tak jako nemáme právo konzumovat
blahobyt, aniž bychom ho sami vytvářeli.*

*Morálka národa i charakter lidí se podobají zubům. Čím jsou zkaženější,
tím víc bolí, když se jich někdo dotkne.*

Když udělá hlupák chybu, vždy vysvětluje, že to byla jeho povinnost.

To je zvláštní, jak hrst mincí udělá bídu snesitelnou.

Je několik dobrých prostředků proti pokušení, ale nejjistější je zbabělost.

Předpokladem úspěchu ve společnosti je schopnost nechat se otrávit.

Moudrost nepřátel mi nikdy tak neuškodila jako hloupost přátel.

Lidé, kteří nemají co říci, nikdy nejdou pro slovo daleko.

*Až jednou v honbě za štěstím, je opravdu najdete, podobně jako stařenka hledající
brýle, zjistíte, že vám štěstí sedělo na nose.*

*Lidé, kteří to ve světě někam dotáhnou, jsou ti, kteří vstanou a podle okolností
hledají takové, které potřebují, a když je nemohou nalézt, tak si je vytvoří.*

*Dokonale čestní lidé neexistují, ale každý pořádný člověk má jeden hlavní předmět
své cti a několik menších.*

***Jsou dvě tragédie v životě. Jedna je, když nedostaneme, po čem srdce touží,
a ta druhá, když to dostaneme.***

Kulturnost je nátěrem, který lze snadno rozpustit v alkoholu.

Inteligentní lidé vědí, že lze věřit jen polovině toho, co slyší.

Velice inteligentní vědí které polovině.

*Lhářův trest nespočívá v tom, že mu nikdo nevěří,
ale v tom, že sám není schopen někomu věřit.*

Stát se moudrým, to je maličkost. Je třeba umět skrývat svou hloupost.

*Jediný člověk, který se chová rozumně, je můj krejčí – bere mi znovu míru pokaždé,
když k němu přijdu.*

*Láska je neustálé smiřování dvou protikladů, k jejichž smíření však nikdy nedojde,
protože v tom případě by láska znamenala jejich zánik.*

Mládí, jemuž se vše odpouští, samo neodpustí nic.

Věku, který si všechno odpustí sám, se neodpustí nic.

Kdekdo si stěžuje na vynechávající paměť, ale nikdo na vynechávající inteligenci.

*Rozumný člověk se přizpůsobuje světu, nerozumný se usilovně snaží
přizpůsobit svět sobě. Proto je všecken pokrok závislý
na člověku nerozumném.*

***Život strávený v dopouštění sa omylov je nielen čestnejší,
ale aj užitočnejší než život strávený ničnerobením.***

George Bernard SHAW
(26.7.1856 – 2.11.1950)

Človek je prahnutie po zmysle: Boh je zmyslom sveta a svet je znamením Boha... Človek bol stvorený, aby tento svet ponúkol ako dar a tak získal život večný...
Človek môže rozvinúť svoju osobnosť a dovrieť ju len tak, že bude slúžiť niečomu, čo ho presahuje.

Láska je jediná ľudská skúsenosť, ktorá dovoľuje človeku jasne pochopiť v duchovnom živote harmóniu medzi jedným a mnohým... Láska nám odhaľuje, že sme skrz druhého, že svet existuje iba pre tých, ktorí sú aspoň dvaja...
Poznanie smeruje k všeobecne platnému, láska je odhalením jedinečného...
Milovať znamená umierať a stále znovu vstávať z mŕtvych.

Viera je jednoducho postupné zachytávanie večnosti v čase, je to pohyb k pochopeniu... Viera je stretnutie človeka s pravdou aj s druhými ľuďmi...
Veriť znamená súčasne uskutočňovať sa aj byť... **Veriť znamená veriť v zmysel.**

*Hľadanie pravdy je spoločným úsilím celého ľudstva...
Človek pravdu nevlastní, ale pravda sa ho skôr zmocňuje.*

**Každé poznanie je zmesou vedy a viery, každé poznanie je viera...
Veda je iba nevyhnutným a nedostatočným prvkom viery.**

Nech veda objaví čokoľvek, vždy to bude práve to, čo odmietame nazývať Bohom.

Pripustiť Boha znamená odmietnuť absurditu...
*Ak máme dospieť k Bohu, musíme z neho vychádzať...
Boh nie je hotové riešenie, ale požiadavka riešenia a súčasne záruka toho,
že koniec koncov nie je absurdné nejaký zmysel hľadať a realizovať dielo.*

V každom človeku sa odohráva dráma ľudského osudu a každý sa musí rozhodnúť sám za seba... Práca spočíva vždy v tom, že duch vynaložením značného úsilia vniká do hmoty a zduchovnieva ju.

**Človek musí pracovať,
aby sa priblížil k pravde.**

Jean LACROIX
(23.12.1900 – 27.6.1986)

- * *Čím viac otázok kladieš sám sebe, tým menej ich budeš musieť klásť druhým.*
- * *Ani hlúpi ľudia neurobili na svete toľko zmätkov, koľko múdri ľudia, ktorí si boli príliš istí svojou múdrosťou a spoliehali sa iba na ňu.*
- * *Básnické metafory sú zduchovnené plody konkrétnych skúseností.*

- * *Irónia je najlacnejšia zbraň... Jediná zbraň, ktorá nehrdzavie je láska.*
  - * *Je lepšie začať niečo s pochybnosťami a skončiť s istotou, ako opačne...*
    - * *Čím je človek múdrejší, tým pokornejší sa stáva.*
  - * *Jedno z pravidiel pre život: nesmieš sa nikdy cítiť v bezpečí.*
  - * *Každá myšlienka je pokus o rozlúštenie niektorej záhady.*
  - * *Kto sa nedopustí žiadnej hlúposti, nie je taký múdry, ako si to myslí.*
  - * *Lahostajnosť je najmiernejší stupeň neznášanlivosti.*
  - * *Najhorší spôsob hlúposti je pevné presvedčenie, že som múdry.*
  - * *Najviac dáš tomu, komu dáš nádej... Nenávisť zaberá veľa času.*
  - * *Ozajstná báseň je úplne osobný pozdrav každému, kto ju dokáže chápať.*
  - * *Pravda nedôveruje duchaplnosti... Slová sú listy na strome života.*
    - * *Priateľstvo predpokladá čestnosť. Lotri sa môžu spojiť, ale nie spriatelieť.*
  - * *Rozprávanie je hlasné uvažovanie, myslenie najtichšia reč.*
  - * *Trpezlivosť nie je apatia a neúčasť, ale naopak úsilie a sústredenosť.*
  - * *Umenie je už dávno osvedčená cesta k nájdeniu pravdy.*
    - * *Vo svete morálnych hodnôt nezvíťazí ten, kto dravo útočí, ale kto trpezlivo čaká.*
  - * *Zármutočenie nie je zlé. Zlé je iba zúfalstvo.*
  - * *Poznaj sám seba – a posúď spravodlivo, či stojíš za to, aby ťa poznávali aj druhí.*
  - * *Telu slúži šťastie a spokojnosť, ale silu ducha prebúdzajú povznášajú a rozvíjajú iba nepokoj, žiaľ a bolesť.*
  - * *Neobzeraj sa stále! Omnoho dôležitejšie než to, čo vidíš okolo seba, je to, čo máš v sebe.*
    - * *Tým väčšie budú tvoje zásluhy, čím viac lásky a nadšenia vkladáš do každej práce.*
- Otto F. BABLER (26.1.1901 – 24.2.1984)**

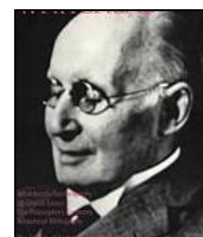
Myslenie je jednou formou zdôrazňovania...

➤ *Veda je podnikanie, v ktorom sa rozum opiera o vieru...*

Nové idey nemožno vyjadriť starými pojmami... Civilizácia postupuje tým, že rozširuje počet dôležitých operácií, ktoré môžeme vykonať bez toho, aby sme na ne museli myslieť.

- *Matematika je myslenie pohybujúce sa vo sfére úplného abstrahovania od každého jednotlivého prípadu toho, o čom práve vypovedá... Najväčšie abstrakcie sú tými pravými nástrojmi, ktorými kontrolujeme svoje uvažovanie o konkrétnych faktoch... Originalita matematiky spočíva v tom, že v matematickej vede sú vyjadrené vzťahy medzi vecami, ktoré sa bez sprostredkovania ľudským rozumom nedajú vôbec postihnúť... Matematika je štúdiom vzorov... Matematika je veda o najzložitejších abstrakciách, k akým môže ľudský um dospieť... Všeobecnosť matematiky je najúplnejšou všeobecnosťou, zhodnou so spoločenstvom udalostí, ktoré konštituuje našu metafyzickú situáciu.*
- *Vzhľadom k nesmiernosti svojej látky je matematika (i moderná matematika) vedou v plienkach. Ak sa civilizácia bude ďalej rozvíjať, potom v budúcich dvoch tisícročiach bude najväčšou novinkou v ľudskom myslení nadvláda matematického rozumu.*
  - *Umenie pokroku spočíva v zachovaní poriadku uprostred zmien a v zachovaní zmien uprostred poriadku... Každá schéma analýzy prírody sa musí vyrovnáť s dvoma skutočnosťami: so zmenou a pretrvávaním.*
- *Vo veku rozumu nemôže existovať aktívny záujem, ktorý by odsunul nabok všetku nádej na víziu harmónie pravdy. Uspokojiť sa s rozporom znamená narušiť úprimnosť a morálnu čistotu. Patrí k sebaúcte intelektu, aby sledoval každé zauzlenie v myslení až do konečného rozuzlenia.*
- *Náboženstvo je víziou čohosi, čo sa nachádza mimo, za a uprostred pominuteľného toku bezprostredných vecí: niečo, čo je reálne, no predsa čaká na svoje uskutočnenie, čosi, čo je vzdialenou možnosťou, a predsa je najvýznamnejším z prítomných faktov: je to niečo, čo dáva zmysel všetkému pominuteľnému, a predsa uniká uchopeniu, niečo, čoho vlastníctvo predstavuje najvyššie dobro, a predsa je mimo dosahu, niečo, čo je najvyšším ideálom, a zároveň beznádejným hľadaním... Existujú obsiahlejšie pravdy a jemnejšie perspektívy, v rámci ktorých možno nájsť zmierenie hlbšieho náboženstva a jemnejšej vedy.*
  - ***Morálna stránka nazerania je neoddeliteľne spojená so všeobecnosťou nazerania. Protirečenie medzi všeobecným dobrom a individuálnym záujmom možno odstrániť iba vtedy, keď záujmom individua je všeobecné dobro.***
- *Nič nie je pôsobivejšie ako fakt, že tou mierou, ako matematika postupne prechádzala do vyšších oblastí čoraz abstraktnejšieho myslenia, vracala sa späť na zem, nadobúdajúc čoraz väčší význam pre analýzu konkrétneho faktu.*
- *Pytagoras objavil význam používania abstrakcií a osobitne zamerl pozornosť na číslo ako to, čo charakterizuje periodicitu hudobných tónov. Význam abstraktnej idey periodicity bol teda prítomný už pri samých začiatkoch matematiky.*
- *Aká je funkcia čistej matematiky v myslení? Je to rozhodný pokus prejsť celú cestu smerom k úplnej analýze, aby sa oddelili prvky samých vecí od číro abstraktných podmienok, ktoré spríkladňujú.*
- *Základnými konkrétnymi entitami nie sú trvalé substancie, ale udalosti spojené svojimi priestoročasovými vzťahmi, ktoré vykazujú svoje kvalitatívne a matematické štruktúry.*

Každá ľudská bytosť je zložitejšia než akýkoľvek sociálny systém, ku ktorému patrí.

Alfred North WHITEHEAD (15.2.1861 – 30.12.1947)

- **Podstatou človeka je pravda.** Ak sa človek vzdá pravdy, vzdáva sa sám seba. Nie je tu reč o klamaní, ale o jednaní proti vlastnému presvedčeniu.
- **Poézia je rýdza absolútna realita.** Čím poetickejšia, tým pravdivejšia.
- **Pred každým krokom k technickému ovládnutiu prírody musia byť tri kroky etického vnútorného prehĺbenia.**
- **Viera je sila nepriamo konajúca zázraky.** Vierou môžeme v každom okamihu robiť zázrak pre seba a často i pre druhých, pokiaľ majú vo mňa vieru...
- **Znášanlivosť vedie postupne k ušľachtilej predstave o relatívnosti každej budúcej formy a o pravej nezávislosti zrelého ducha na akejkoľvek individuálnej forme, ktorá je len nevyhnutným nástrojom.**
- **Každá vec je, rovnako ako každý dôvod, relatívna... Iba celistvé je reálne...** Iba taká vec by bola absolútne reálna, ktorá by už nebola súčasťou.
- **Pravý matematik je sám od seba nadšencom.** Bez nadšenia niet matematiky.
- **Úplne sa nebudeme chápať nikdy.** Ale budeme a môžeme oveľa viac než sa chápať... **Srdce básnika rozumie prírode lepšie než učencova hlava.**
- **Láska je posledná príčina svetových dejín a koniec vesmíru.**
  - **Byť človekom je umenie.**
  - **Zlatý vek je tam, kde sú deti.**
  - **Opojenie zmyslov sa má k láske ako spánok k životu.**
  - **Boh sa môže objaviť v každom človeku.**

NOVALIS

(2.5.1772 – 25.3.1801)

(Vlastným menom Friedrich Leopold von Hardenberg)

Kde sa začína pýcha, tam končí rozum...

- **To, čo človek dosiahol, je iba kvapka v porovnaní s morom toho, čo neurobil.**
- **Veda sa stále viac približuje k zjaveným danostiam náboženstva a k Biblii.**
- **Aká to česť, ale aj nesmierna zodpovednosť byť učiteľom či profesorom.**
- **Staneme sa šťastnou krajinou, ak prvou starosťou nás všetkých bude služba celku a neúnavné úsilie o spoločné dobro.**
  - **Všetko je dar Prozreteľnosti, ktorá sa stará o tých, čo sa jej oddajú, a všetko privádza k šťastnému koncu.**

Anton HLINKA

(31.10.1926 – 26.3.2011)

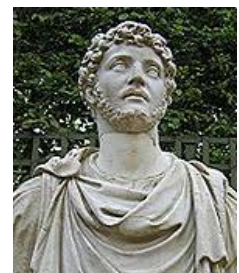
Život každého jednotlivca musí zrást' so spoločným životom ľudstva, lebo každé stvorenie je preniknuté vedomím súvislosti a jednoty. Ako vo vonkajšej prírode, tak aj v duševnej oblasti sú všetky prejavy života medzi sebou v tesnej súvislosti.

• Všetci ľudia sú spolu príbuzní, nie síce podľa krvi, ale rozumom, lebo rozum každého je časťou rozumu vesmírneho. Z tohto príbuzenstva vyplýva pre ľudí povinnosť správať sa k sebe vládne a priateľsky.

- Ľudský život je nestály a krátky, lebo pred našim narodením a po našej smrti je nekonečný prúd času a kto to pochopí, nebude sa sťažovať na krátkosť života, ale ho využije na konanie dobra.*
- Keď sú dvaja pred zákonom rovní, musia brať na seba ohľad. A kto sa raz naučí vážiť si toho druhého pri všetkých rozhodnutiach, ten bude mať na pamäti aj blaho ostatných. Možnosť rozumne žiť môžu zákony a zariadenia iba podporovať, no sám rozum sa vynútiť nedá.*
- Nejestvuje jednotná mienka o všetkých veciach, ktoré väčšina ľudí z akéhokolvek dôvodu považuje za dobro, ale iba o niektorých, a to takých, ktoré slúžia spoločným záujmom, a preto je potrebné vytýčiť si cieľ, ktorý sleduje spoločné a verejné blaho.*
- Jednotlivé rozumné bytosti sú prispôsobené k jednému spoločnému dielu. V poznaní, že si údom veľkého duchovného bratstva, je čosi povznášajúceho a veľkolepého.*
  - Stále si uvedomuj, kto sú tí, ktorých uznanie chceš získať.*

*Ak vykonávaš svoju dennú povinnosť podľa príkazov správneho rozumu – horlivo, neoblomne, v dobrej vôli a nikdy len ako niečo vedľajšie, a ak zachovávaš ono svoje božstvo v rýdzej čistote, ako by si ho mal vrátiť už teraz, ak zlučuješ to oboje, bez toho čo v ďalšom očakávaš alebo čoho sa bojíš, ale zotrvávaš na vykonaní prítomnej povinnosti v zhode s prírodou a na statočnej pravdivosti v každom slove a výroku, tak budeš v živote šťastný.
A vôbec nikto tomu nemôže zabrániť.*

***Jedine toto má cenu:
prežiť život preukazovaním pravdy, spravodlivosti
a láskavosti, hoci voči luhárom a nespravodlivým.***

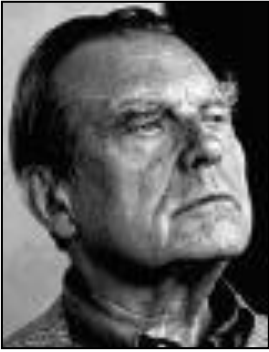
Marcus **AURELIUS**
(26.4.121 – 17.3.180)

Byť učiteľom, byť formujúcim činiteľom ľudského ducha je veľmi krásne a vznešené poslanie.

- *Hľadať spôsob vyučovania znamená hľadať dobrých učiteľov, a tak aj vnútorná reforma závisí najmä na osobnosti učiteľa.*
- *Prvou a najhlavnejšou povinnosťou každého vyučujúceho je získať žiaka pre prácu pri vnímaní pojmov a predstáv, priviesť ho k tomu, aby sa aj on pričínal, aby pracoval a učil sa.*
- *Ak chce učiteľ, aby jeho vyučovanie bolo čím úspešnejšie, musí poznať individuálne osobitosti žiakov a musí sa usilovať len tie vlastnosti učiva nechať pôsobiť, ktorým zodpovedajúce zmyslové schopnosti žiakov sa už dost' vyvinuli, sú už dost' intenzívne, aby pôsobenie vnímali a spracovali.*
- *Vyučujúci môže oduševnenie u žiakov nižších tried povzbudiť vlúdnosťou, úprimnosťou a taktnosťou, u žiakov vyšších tried zasa vedomosťami, skúsenosťou, vzdelanosťou, zvlášť vynikajúcim charakterom. Učiteľ s týmito vlastnosťami imponuje žiakom, žiaci cítia, že učiteľ s nimi žije, a oni sa mu odplácajú usilovným učením, čo však znova povzbudzuje učiteľa k práci a tak oduševnenie sa stane nevyčerpatelným prameňom učiteľovej sily.*
- *Dobrý učiteľ je vždy živou bytosťou, ktorá sa úplne oddá práci, výchove a vyučovaniu, ktorá nehľadá na vlastný záujem, ale pred očami má len objekt vyučovania: tento ju zaujíma a oduševňuje.*
- *Treba napísať dobré učebnice a treba určiť dobrý spôsob vyučovania. Dobré účinkovanie učebnice závisí predovšetkým na dobrom učiteľovi a len potom na autorovi učebnice.*
- *Každý profesor môže toľko vložiť do jednotlivých predpisov, koľko sám chce a bude vkladať, lebo učiteľa budú posudzovať podľa toho, koľko vedia jeho žiaci.*
- *Vedomosti sa dajú dosiahnuť po prvé veľkými požiadavkami učiteľovými, ktoré sú spojené s jeho prísnosťou, po druhé dobrým spôsobom vyučovania.*
  - *V každom žiakovi, v každom človeku má byť vychovávaná osobnosť ľudská, humanitná, ktorá svoju silu, svoju energiu podľa možnosti čo najekonomickšie venuje prospechu a dobru celého národa, celého ľudstva. Toto má byť konečný a veľkolepý cieľ každého vyučovania.*
- *Za učiteľa treba pripustiť len mladíka ideálne zmysľajúceho, ktorý pozná ťažkú úlohu pedagóga, kto má srdce vrelo spolucítiace s mládežou, kto sa činne a energicky chce chytiť do vyučovania a kto subjektívne pôsobí na city mládeže.*
  - *Keby som si mal znova voliť povolanie, chcel by som byť len **profesorom matematiky.** Je to veda, ktorej zásady platili včera, platia dnes a budú platiť aj zajtra.*
  - *My učitelia sme povinní vždy a za všetkých okolností usilovať sa urobiť, viac, než sa od nás očakáva. Len tak zabezpečíme, že sa staneme nasledovniahodnými vzormi pre našu mládež.*

Jur HRONEC (17.5.1881 – 1.12.1959)

Poézia je energia.

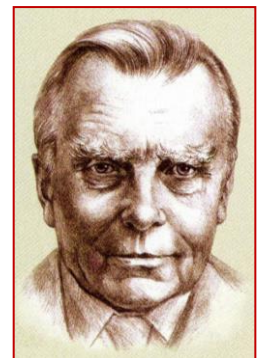
Vo svete existuje tajomné prepojenie medzi energiou, pohybom, rozumom, životom a zdravím.

- *Jediným dôvodom pre existenciu básnika je otváranie nových rozmerov pred tým, kto ho číta, tak, aby sa pre jeho čitateľa stávala stále väčšou vášňou samotná záležitosť života.*

- *Kontemplácia nás podnecuje pre to, aby sme neustálym pretváraním jazyka zachytili tú podivuhodnú hru medzi tým, čo je trvalé, a tým, čo je premenlivé.*
- *Najdôležitejší je obraz človeka, ktorýsi ľudstvo vytvára v danom období, pretože ho podnecuje ku skutkom, zatiaľ čo od iných ho odradzuje.*
- *Nečakaná hĺbka, podivnosť až výstrednosť sveta iba potvrdzuje vyplakávanie mystikov nad nedostatočnosťou jazyka.*
- *Vystihnúť skutočnosť tak, aby sme ju zachovali v celej spletnosti zla a dobra, zúfalstva a nádeje, môžeme iba vďaka odstupu, len vtedy, ak sa povznesieme nad ňu.*
  - *Súčasnosť je nenormálna. ale taká bola takmer vždy, normálnou sa postupne stávala až pri spomínaní.*
- *Nepriznané a neodsúdené zjavné priestupky proti ľudským právam sú jed, ktorý postupne voľne ďalej pôsobí a namiesto priateľstva plodí medzi národmi nenávisť.*

Bol by som šťastný, keby moje knihy slúžili ľuďom v širokom zmysle slova zbožným.

Czesław MIŁOSZ
(30.6.1911 – 14.8.2004)

*Ľudskosť nie je stav, v ktorom prichádzame na svet.
Je to dôstojnosť, ktorú treba najprv získať.*

***Jediným šťastím ľudského ducha je nachádzanie pravdy,
postupné a tvrdošijné odstraňovanie tajomstva.***

*Všetko naše nešťastie pochádza z toho, že ľudia nevedia, čo sú,
a nemôžu sa ani dohodnúť na tom, čím chcú byť.*

Jean Bruller – VERCORS
(26.2.1902 – 10.6.1991)

- *Ak sa ti zdá, že mnoho vieš a všeličomu dobre rozumieš, vedz aj to, že **oveľa viac je toho, čo nevieš.***
- *Keby si vedel naspamäť celú Bibliu a výroky všetkých mudrcov, čo by ti to všetko osožilo bez Božej lásky a milosti?*
- *Kto vie duchovne žiť a neprikladá veľkú váhu tomu, čo je mimo neho, ten nevyhľadáva osobitné miesta a nevyčkáva mimoriadne chvíle pre nábožné cvičenia.*

- *Kto sa pokladá za menšieho a nehodnejšieho než všetci ostatní, stáva sa takto spôsobilejším prijať väčšie dary.*
- *Ktorý tvor pod slnkom skusuje toľkú lásku, ako nábožná duša, ku ktorej prichádza Boh a kŕmi ju svojim osláveným telom.*
- *Ludia sa spytujú, či je kto smelý, bohatý, pekný, šikovný, alebo či je dobrý spisovateľ, dobrý spevák, dobrý pracovník; ale či je chudobný duchom, trpezlivý a tichý, nábožný a bohabojný, o tom málokto hovorí.*
- *Márne a neužitočné je zarmucovať sa alebo radovať sa pre budúce veci, pre také, ktoré sa hádam ani nikdy nestanú.*
- **Nespytuj sa, kto to povedal, ale dávaj pozor na to, čo hovorí.**
- *Niektorí majú Boha stále na jazyku, ale málokedy v srdci.*
- *Nikto nie je bohatší, nikto mocnejší, nikto slobodnejší, než ten, kto vie seba a všetko ostatné opustiť a pokladať sa za najmenšieho.*
- *Pokorný, i keď sa mu dostane zahanbenia, uchová si pokoj, lebo sa spolieha na Boha a nie na svet.*
- *Pravý pokrok človeka je v sebazapieraní. Preto nie je maličkosť zaprieť sa aj vo veciach celkom malých.*
  - **Veľký je ten, kto má veľkú lásku...**
  - **Bez bolesti nemožno žiť v láske...**
  - **Dokonalá láska vedie s istotou k Bohu.**
- *Ži v pokoji so sebou a potom môžeš priniesť pokoj iným – pokojný muž urobí viac dobrého ako učený.*

Tomáš **KEMPENSKÝ**
(*1379/1380 – 25.7.1471)

- *Človek neexistuje sám o sebe, je začlenený do vesmíru, ktorý ho obklopuje, a keď si to uvedomí, stáva sa veľkým.*
- *Porozumieť niečomu, to znamená nájsť v tom niečo, čo je naše a práve toto objavovanie seba mimo nás je to, čo nás teší.*
- *Poznanie je pre nás vzácne, pretože nikdy nebudeme mať čas ho zavŕšiť.*
- *Nič z toho, čo okolo seba vidím, nie je ničotné, všetko mi pripadá vzácne. Vzácne je i to najmenšie miestečko na tejto zemi, vzácny je i ten najneuzitočnejší tvor tohto sveta, všetko čo som nedosiahol, i to, čo som získal.*

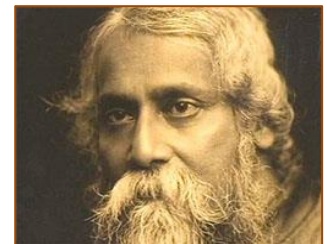
- *Predstava Boha, ktorú v sebe človek nosí, je zázrak všetkých zázrakov... Nekonečná bytosť prijala do seba tajomstvo konečnosti. A v nej, ktorá je láskou, splýva konečno s nekonečnom.*
- *Nazývajú ťa bláznom? Počkaj do zajtra mlč. Na hlavu ti sypú prach? Počkaj do zajtra. Prinesú ti veniec. Odsadli si od teba na svoje vysoké stolce? Počkaj do zajtra. Zídu a zvesia hlavy.*

Nikdy nezískame pravdivý pohľad na človeka, pokiaľ ho nebudeme milovať...

Som úplne jedinečný, som nezrovnateľný. Ani celá tiaž vesmíru nemôže rozdrtiť moju individualitu.

- *Myslel som si, že moja cesta sa skončila na poslednej stanici mojich síl. Ale vidím, že Tvoja vôľa nepozná vo mne konca. A keď staré slová umierajú na jazyku, nové piesne vyrážajú zo srdca, a kde sa staré stopy strácajú, objavuje sa nový kraj, plný nádhery...
Veky sa mňajú a Ty stále nalievaš a stále je kde liať.*
- *Keď už tu nebudem, bude žiť u iných to, čo som im v živote dal.*
- *Viera je vtáča, ktoré spieva, aj keď je noc temná.*
- *Je ľahké byť úprimný, ak sa nehovorí celá pravda.*
- *Ak plačeš za slnkom, neuvidíš hviezdy.*

*Smrť nezháša svetlo.
Zhasína iba lampu,
pretože prichádza úsvit.*

Rabíndranáth **THÁKUR**
(7.5.1861 – 7.8.1941)

Život už mě dávno naučil, že hudba a poezie jsou na světě to nejkrásnější, co nám život může dát. Kromě lásky ovšem.

- *Poezie je s námi od počátků. Jako milování, jako hlad, jako mor, jako válka.*
- *Kdyby se mě někdo zeptal, co je báseň, na pár vteřin byl bych v rozpacích. A tak dobře to vím!*
- *Necítím se svobodný, když píši, ale píši, abych se cítil svobodný... Když píši, snažím se nelhat.*

- *Musíme žít v souladu se skutečností, kterou poznáme, se skutečností, kterou jsme objevili vlastním srdcem, zkrátka nežít ve lži.*

Každý má žít a konat s plnou zodpovědností vůči sobě samému, vůči svým dětem a vůči společnosti. Každý má vidět svůj život v určitém historickém kontextu a nést za něj odpovědnost.

- *Věřím, že hledat krásna slova je lepší než zabíjet a vraždit.*
- *Překvapivá metafora je víc než zlatý prsten na ruce.*
- *Víc než být – je milovat.*

Jaroslav **SEIFERT**
(23.9.1901 – 10.1.1986)

... běžné fyzikální formulace nelze z principu použít pro živé systémy jakožto otevřené systémy v ustáleném stavu, a můžeme se dohadovat, že řada rysů živých systémů, jež se podle fyzikálních zákonů zdají paradoxní, je důsledkem této skutečnosti...

- *Ľudský monopol je v tom, čo sme definovali ako symbolická činnosť a symbolické univerzum...*

Symbolizmus je to, čo povyšuje človeka i nad najvyššie živočíchý.

- *Záleží na človeku samom, čím sa stane: či vegetujúcou rastlinou, dravým zvierateľom, či anjelom alebo synom Božím.*
- *Problém spočíva v tom, ako rozšíriť morálne kódexy na vyššie spoločenské útvary, a súčasne chrániť jednotlivcov, aby ich spoločenský leviatan nepohltil.*
- *Základnou charakteristikou živých systémov je, že sa udržujú v nepretržitej výmene zložiek... Organizmy sú otvorené systémy... Model otvoreného systému má široký rozsah aplikácií v biologických, fyziologických, sociálnych aj iných problémoch...*
- *... konečný stav (cieľ) môže byť dosiahnutý z rôznych počiatočných podmienok alebo rôznou cestou...*

*... zmysel hry je neznámy, pokiaľ tým nerozumieme to, o čom mystici hovoria: **Boh si uvedomuje sám seba.***

Ludwig von **BERTALANFFY**

(19.9.1901 – 12.6.1972)

*Moja túžba po pravde je mojou jedinou modlitbou...
Boh je Pravda a kto hľadá pravdu – hľadá Boha,
aj keby o tom nevedel.*

• *Ak sa pozeráme cez prizmu viery, nevidíme náhody...*

Pred Bohom má všetko svoj dokonalý zmysel a súvislosti.

• *Nebo neberie nikomu nič bez toho, žeby mu to mnohonásobne nenahradiť. Ani utrpenie nie je ani príliš veľké, ani radosť nie je príliš malá.*

• *Naša láska k ľuďom je meradlom našej lásky k Bohu...*

• *Láska je to najslobodnejšie zo všetkého, čo existuje.*

- *Iba ten, kto vo svojej vlastnej osobnosti je schopný nachádzať celkový zmysel, je schopný porozumieť druhému človeku.*
- *Čím sústredenejšie žije človek v najhlbšom vnútri svojej duše, tým silnejšie je vyžarovanie, ktoré z neho vychádza a druhých k nemu priťahuje.*
- *Cesta viery nám dáva viac ako cesta filozofického poznania:
Boha osobne blízkeho, milujúceho a milosrdného a istotu, akú nemá žiadne prirodzené poznanie.*
- *Kto patrí Kristovi, musí prežiť celý Kristov život...*

*Vedu kríža si môže človek osvojiť iba vtedy,
ak kríž dôkladne pocíti.*

- *Svet je plný kontrastov, ale nakoniec z nich nezostane nič.
Zostane iba veľká láska.*

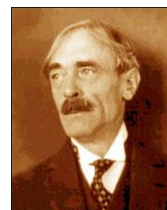
Edita STEINOVÁ

(12.10.1891 – 9.8.1942)

Človek je absurdný tým, čo hľadá, je však veľký tým, čo nachádza.

- *Veľká duša má ako znak tú slabosť, že chce vyťažiť zo seba samej nejaký predmet, ktorý by ju udivil, ktorý by sa jej podobal a ktorý by ju priviedol do zmätku, aby bola čistejšia a neporušiteľnejšia a akosi ešte potrebnjšia než samo bytie, z ktorého ten predmet vzišiel.*
- *Jediným tajomstvom je možno tajomstvo našej zvedavosti: tá nás zaťažuje problémami, ktorých formulovanie našu existenciu i existenciu nášho ducha predpokladá, ktorých riešenie však túto existenciu prináša ako svoj výsledok.*
- *Človek musí mať nadbytok času a prostriedkov, aby mohol byť synom Božím, chránencom Múz, osobnosťou - aby mohol byť niekým, nie hračkou okamihu...
Človek visí na kríži svojho tela. Zmučenú hlavu mu dlhými pichliacmi doráňala trňová koruna myšlienok...*
- *Nenávisť slabochov nie je tak nebezpečná ako ich priateľstvo.*
- *Všetky revolúcie sú priamym následkom pomalosti evolúcie.*
- *Len v extrémoch má svet svoju cenu a len v priemernosti svoju trvácnosť.*

Paul VALÉRY

(30.10.1871 – 20.7.1945)

Človek je tajomstvo

*Je strašné vidieť človeka,
v ktorého moci je nepostihnuteľné,
človeka, ktorý nevie, čo má robiť,
a pohráva si s hračkou,
ktorá je – Boh.*

• *Nesmierno a nekonečno je pre človeka potrebné práve tak,
ako aj tá malá planéta, na ktorej žije.*

- *Duša v sebe vždy tají viac, ako možno vyjadriť slovami, farbami alebo znakmi.*
- *Čím viac je v nás ducha a vnútorného obsahu, tým krásnejší je náš život.*
- *Krásny je život, ak urobíš niečo dobré a spravodlivé.*
- *Ak je Boh, tak som aj ja nesmrteľný... Láskou sa všetko vykúpi, všetko spasí...*
- *Pokora lásky je hrozná sila, najmocnejšia zo všetkých,
ktorá nemá ani žiadnu obdobu.*
- *Kto chce uvidieť živého Boha z tváre do tváre, nech ho nehľadá na prázdnom nebi
svojho myšlienkového sveta, ale v ľudskej láske.*
- *Nehovor o spravodlivosti, ak sám nemáš pred ňou odvahu... Chod' a neboj sa.
Na ľudí sa neroztrpčuj, za príkoria sa nehnevaj. Keď sa kajáš, tak aj ľúbiš.*
- *Súcit je hlavný a možno jediný zákon bytia celého ľudstva.*
- *Každý deň v tvojej modlitbe, ak je úprimná, mihne sa nový cit
a v ňom i nová myšlienka, ktorú si predtým nepoznal a ktorá ťa znova posilní,
a pochopíš že modlitba vychováva.*
- *Aby sme získali dokonalosť, musíme najskôr všeličo nechápať.
Ak chápeme priskoro, chápeme azda aj zle.*

• **Človek je tajomstvo. Treba ho rozlúštiť
a ak ho budeš lúštiť aj celý život, nehovor,
že si strácal čas. Zaoberám sa týmto tajomstvom,
pretože chcem byť človekom.**

Fiodor M. DOSTOJEVSKIJ

(11.11.1821 – 9.2.1881)

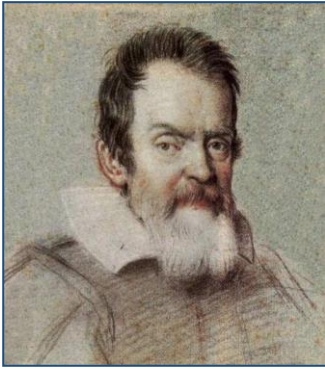
Z odkazu disidenta i prezidenta

- ***Půdorysem tohoto světa jsou hodnoty, které tu jsou jakoby od vědycky a pořád, dřív, než o nich mluvíme, než je zkoumáme a činíme předmětem svého tázání. Vnitřní koherenci mu dává přítom jakýsi „předspekulativně“ daný předpoklad, že funguje a je vůbec možný jen proto, že existuje cosi za jeho horizontem, že je něco za ním či nad ním, něco, co se sice vymyká našemu chápání a manipulaci, co však právě proto dává tomuto světu pevné pozadí, řád a míru a co je skrytým zdrojem všech pravidel, zvyklostí, příkazů, zákazů a norem, jež v něm závazně platí. Přirozený svět v sobě tedy ze samé své podstaty skrývá předpoklad absolutna, které ho zakládá i ohraničuje, produševňuje i řídí, bez něhož by byl nemyslitelný, absurdní a zbytečný a které nám nezbyvá než tiše respektovat; každý pokus jím pohrdnout, podmanit si jej nebo dokonce nahradit něčím jiným je v dimenzích tohoto světa chápán jako projev pýchy, na který musí člověk vždy tvrdě doplatit...***
- *Nejhorší je, že žijeme ve zkaženém mravním prostředí. Morálně jsme onemocněli, protože jsme si zvykli něco jiného říkat a něco jiného si myslet. Naučili jsme se v nic nevěřit, nevšímat si jeden druhého, starat se jen o sebe. Pojmy jako láska, přátelství, soucit, pokora či odpuštění ztratily svou hloubku a rozměr a pro mnohé z nás znamenají jen jakési psychologické zvláštnosti, anebo se jeví jako zatoulané pozdravy z dávných časů, poněkud směšné v éře počítačů a kosmických raket.*
- ***Mým prezidentským programem je vnášet do politiky duchovnost, mravní odpovědnost, lidskost, pokoru a zřetel k tomu, že je cosi vyššího nad námi, že naše konání se neztrácí v černé díře času, ale kdesi se zapisuje a zhodnocuje, že nemáme právo ani důvod si myslet, že všemu rozumíme a všechno tudíž můžeme.***
- *Stále víc lidí si uvědomuje, že budoucí existence lidského rodu na této zemi je dnes asi víc než kdy dosud v rukou těch, kdo dokáží nemyslet jen na sebe, ale kdo myslí při svém konání na všechny své bližní bez výjimky. Ano, budoucnost lidstva je dnes v civilizaci ducha, odpovědnosti a lásky...*
Krise tolik dnes potřebné globální odpovědnosti má svou rozhodující příčinu v tom, že jsme ztratili jistotu, že vesmír, příroda, bytí a náš život jsou dílem stvoření, které je vedeno určitým záměrem, má určitý smysl a sleduje určitý cíl, a spolu s touto jistotou pochopitelně i veškerou pokoru před tím, co nás přesahuje a obklopuje. Tuto ztrátu samozřejmě doprovází i ztráta pocitu, že vše, co děláme, musíme podřizovat ohledu na vyšší řád, jehož jsme součástí, a úctě k jeho autoritě, v jejímž zvláštním zorném poli se každý z nás trvale ocitá...

Václav HAVEL (5.10.1936 – 18.12.2011)

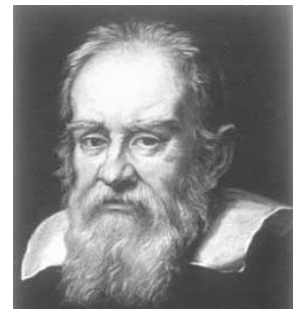

- ✓ *Kto by chcel tvrdiť, že bolo videné a poznané všetko, čo je vo svete prístupné zmyslom a poznateľné?... Skutočné je všetko, čo možno matematicky vyjadriť.*
- ✓ *Meraj všetko, čo je merateľné a nemerateľné urob merateľným.*
- ✓ *Ľudský intelekt poznáva niektoré pravdy tak dokonale a s takou absolútnou istotou ako sama príroda.*
- ✓ *Keď môj rozum a moje experimenty sa v niečom zhodujú, nerobím si nič z toho, že to odporuje mienke väčšiny ľudí.*
- ✓ *Skutočne si nemyslím, že by bolo treba pripustiť, že ten istý Boh, ktorý nám dal zmysly, rozum a pochopenie, by chcel, aby sme zanedbávali ich použitie, že by nám poučenie, ktoré môžeme dostať cez ne, poskytol iným spôsobom a že by nás takto chcel priviesť k popretiu skúsenosti a rozumu.*
- ✓ *Príroda je napísaná vo veľkej knihe, ktorú máme stále otvorenú pred sebou. Myslím tým vesmír. Tejto knihe porozumieme, ak si osvojíme jej jazyk a spoznáme lítery, ktorými je napísaná. Jej jazyk je jazykom matematiky a písmenami sú trojuholníky, kruhy a iné geometrické útvary.*

✓ *Nemôžete nikoho nič naučiť. Môžete mu prinajlepšom pomôcť, aby to sám v sebe našiel.*

✓ *Biblia učí ako sa dostať do neba, a nie ako sa nebo točí.*

✓ *Dve pravdy si nemôžu nikdy odporovať.*

Galileo **GALILEI**
(15.2.1564 – 8.1.1642)

Čo človek skúma a vie, to je veda. Čo človek cíti, to je poézia.

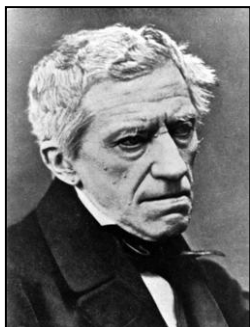
Rozum, a schopnosť používať ho, sú dve rozdielne nadania.

Boh neodoberá bremeno, ale podopiera plecia.

Byť spravodlivým k sebe i iným je to najťažšie na svete.

Celý život som múdro premýšľal a hlúpo konal.

Každý omyl má tri stupne. Na prvom sa privolá k životu, na druhom si ho nechceme priznať, na treťom už ho nič nemôže zakryť.

Luk ukáže svoju silu až vtedy, keď je ohnutý.

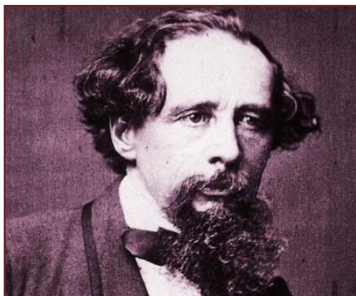
Nikde nepoznáš lepšie osobnosť človeka ako na nemocničnej posteli.

Zákon trestá zločiny, príroda nešikovnosť.

Aký veľký pokrok dosiahlo ľudstvo, ak sa naň pozeráme z bodu, z ktorého vyšlo, a aký malý, ak sa naň pozeráme z bodu, ku ktorému dospelo!

Franz GRILLPARZER

(15.1.1791 – 21.1.1872)

Nie je dôležité to, čo môžeme urobiť, ale to, čo musíme urobiť.

Lichotením sa spravidla vyjadruje podceňovanie.

Koľko škaredosti musí človek prepáčiť človeku pre jeho krásu!

Lepšie je nešťastne milovať ako lásku nikdy nepoznať.

Rob toľko dobra koľko len môžeš, ale tak ticho, ako len môžeš.

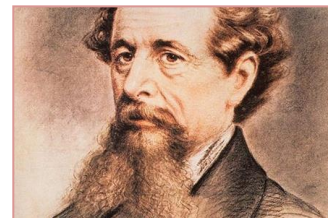
Kto z hrdosti neprizná vlastné chyby, nemá hrdosť.

Všetko, čo má byť vykonané, má byť vykonané dobre.

Každý neúspech človeka niečomu poučí, ak sa chce nechať poučiť.

Viac túžime po tom, aby nás ľudia považovali za duchaplných než za dobrých.

- *Co většího může potkat dvě lidské duše, než cítit, že jsou spojeny na celý život – posilovat se navzájem ve vší dřině, spoléhat jedna na druhou ve všem soužení, napomáhat si v bolestech a být spolu v mlčenlivých, nepopsatelných vzpomínkách posledního loučení.*

- *Když je někdo sám sobě nepřítelem, tak je to jen proto, že chce být až přes moc dobrým přítelem sám sobě - ne proto, že by se staral o každého jiného, jenom ne o sebe.*
- *Láska a nenávisť jako noha nohu doplňuje, aby byl možný pohyb, jsouce obě poslušny jedné vůli.*
- *Ví Bůh, že se nikdy nemusíme stydět za slzy, neboť to je déšť na oslepující prach země, který pokrývá naše tvrdá srdce.*
- *Když utlačujeme a utiskujeme své bližní, kéž bychom se aspoň jednou v myšlenkách rozpomněli na nezvratnou jistotu, že každá vina vystoupí zvolna až k nebesům jako temný a těžký mrak, aby vylila na naši hlavu svou pomstu!*

(Oliver TWIST)

Nepýtaj sa na nič a nebudeš počuť žiadnu lož.

Slzami sa nepredĺžia ani hodiny, ani ľudský život...

Užívajte si život. Mŕtvi budete dlho.

Milujúce srdce obsahuje najväčšiu múdrosť.

Najdôležitejšie ľudské snaženie je snaha o morálku v našich skutkoch.

Naša vnútorná rovnováha i dokonca aj naša existencia závisí práve

na tom. Iba morálnosť našich skutkov môže dať krásu a dôstojnosť životu.

***Nikto nie je zbytočný na svete,
keď uľahčuje bremeno niekomu inému.***

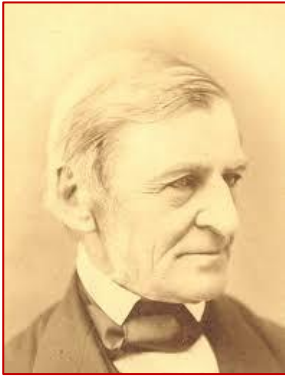
Charles DICKENS
(7.2.1812 – 9.6.1870)

*Všetci na jednom javisku velkého sveta stojíme
a čokoľvek sa tu koná, všetkých sa to dotýka...*

- ✚ **Učiť možno slovami, vychovávať iba príkladom...**
- ✚ *Jediným učiteľom hodným toho mena je ten, ktorý vzbudzuje ducha slobodného premýšľania a rozvíja cit osobnej zodpovednosti.*
- ✚ *Sú tri korene ľudskej vznešenosti, ktoré patria ľudskému duchu: rozum, ktorý veci skúma, vôľa, ktorá sa ženie za tým, čo je na veciach dobré, a nakoniec pohnútky k činu, vyzbrojené a usmernené po všetkých stránkach schopnosťami ku skutkom...*
- ✚ *Ľudská prirodzenosť je životaschopná, má rada pohyb a činnosť, nepotrebuje nič iné než múdre vedenie... Táto prirodzenosť je si sama sebe účelom, meradlom aj silou, ktorá sa dopracúva k svojej dokonalosti.*
- ✚ *Učiť znamená viesť od vecí známych k neznámych a viesť znamená činnosť miernu a nie násilnú, plnú lásky a nie nenávisť. Ak totiž niekoho chcem viesť, nenaháňam ho, neposúvam s ním, ale zoberiem ho jemne za ruku a idem s ním alebo na voľnej ceste kráčam pred ním a volám ho, aby šiel za mnou.*
- ✚ *Múdri vždy považovali za najbezpečnejšiu cestu pokoja zabudnutie na utrpené krivdy... Nemilovať múdrosť znamená stávať sa hlupákom.*
- ✚ *Komukoľvek môžeš prospieť, prospievaj rád. Ak sa dá, tak aj celému svetu. Slúžiť a prospievat' je vlastnosťou pováh vznešených.*
- ✚ **Pravda je iba jedna, ale blud má tisíce podôb...**
- ✚ **Sila pravdy vyzbrojená svetlom poznania je nepremožiteľná.**
- ✚ *Šťastný je človek, ktorého varuje cudzia chyba... Cnostiam sa možno naučiť tak, že sa neustále cnostne jedná.*
- ✚ *Nedopusť, aby ti zlí zabraňovali jednat' správne. Ich chválou treba pohrdat', na cti utrhanie si nevšímať. Radšej byť od zlých nenávidený, než uctievaný.*
- ✚ *Kto nechce, aby bol vyučovaný, toho budeš márne vyučovať, pokiaľ v ňom neprebudíš úprimný záujem o učenie sa... Čo sa má konať, to sa každý musí učiť konaním... Chuť k poznávaniu a učeniu sa má byť podnecovaná v mládeži rôznorodými spôsobmi.*
- ✚ *Mládeži treba starostlivo vstěpovať cieľ nášho života, že sa totiž nerodíme pre seba samých, ale pre Boha a blížneho, t.j. pre spoločnosť ľudského pokolenia.*
- ✚ *Jedinou nemennou zásadou pravej metódy je to, aby sa všetkému učilo na príkladoch, pravidlách a pri používaní, čiže na skutočných javoch a výtvoroch, potom poučovaní ako vznikli a vznikajú a konečne pokusom o vytvorenie podobných, pričom by sa v samotnej rozumovej praxi pokračovalo tak dlho, až by prešla do stavu schopnosti rozumne tvoriť, myslieť a hovoriť...*
- ✚ *Buď príjemný a milý tvárou, vlúdny a zdvorilý v spôsoboch, prívetivý a pravdovravný, vrúcny a úprimný srdcom. Miluj a budeš milovaný.*
- ✚ *Ak sa má človek stať naozaj človekom, musí sa vzdelávať... Šťastný národ, ktorý je bohatý dobrými školami.*
- ✚ *Ak nerozumieš veciam, ktoré sa skrývajú za slovami, nebudeš múdry, len papagáj.*
- ✚ *Teória zostane len teóriou, pokiaľ nepristúpime k činu.*
- ✚ *S temnotami nie je treba nijak zvlášť zápasit', ak sa prinesie svetlo, pretože ustúpia sami od seba.*
- ✚ **Nesľubuj, že vykonáš, nehonos sa, že si vykonal, ale ponechaj svojim skutkom, aby za teba hovorili.**

Jan Amos **KOMENSKÝ** (28.3.1592 – 15.11.1670)

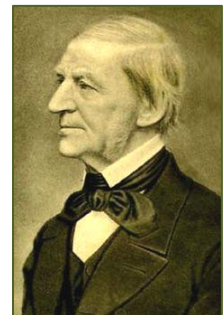

Veľké činy dozrievajú v tichosti.

- *Demokracia je vláda tyranov korigovaná novinármi... Peniaze často stoja príliš mnoho.*
- *Tajomstvo šťastia je radosť z diela vlastných rúk.*
- *Radšej chcem trpieť pre to, že hovorím pravdu, než aby pravda trpela pre moje mlčanie.*
- *Priateľ – niekto, pred kým je možné rozmýšľať nahlas... Jediný spôsob, ako mať priateľa, je byť priateľom.*

- *Láska je v prírode všadeprítomná ako podnet, i ako odmena.*
- *Koľko je v človeku dobroty, toľko je v ňom života... Trocha čestnosti je lepšia ako akákoľvek kariéra... Človeka, ktorý nemá úplnú pravdu, možno presvedčiť omnoho ľahšie ako toho, kto má pravdu polovičnú.*
- *Cnosť je ako pleseň. Chytá sa staroby... Neschopnosť polepšiť sa je jedna jediná smrteľná choroba... Koľko je v človeku dobroty, toľko je v ňom života.*
- *Sebadôvera je prvým tajomstvom úspechu... Nič neprekvapí ľudí viac ako zdravý rozum a jasné jednanie... Niektorých ľudí musíme užívať iba vo veľmi malých dávkach.*
- *Každý, s kým sa v živote stretnem, ma v niečom predstihuje. Tak sa od neho učím... Aj keď precestujeme svet, aby sme našli krásu, musíme ju nosiť v sebe, ináč ju nenájdeme.*
  - *Celé svetové dejiny sú obsiahnuté v životných osudoch niekoľkých pozoruhodných osobností.*
- *Dôkazom vysokého vzdelania je schopnosť hovoriť aj o zložitých veciach čo najjednoduchším spôsobom.*
- *Nič okrem vás samých vám nemôže priniesť pokoj, len víťazstvo zásad.*
  - *Spálené knihy osvietili svet.*
- *Skutočnosť je veľkolepejšia ako poučenie o nej.*
- *Zostaň pre niekoho potrebným a nikomu nest' ažuj život.*
- *Pravda nepozná jednotlivé víťazstvá; všetky veci jej slúžia – nielen prach a kamene, ale aj omyly a klamstvá.*

Ralph Waldo **EMERSON**
(25.5.1803 – 27.4.1882)

*Po všetkých tých zločinoch sme ich nechali ďalej pôsobiť. Nenazývali sme pravým menom to, čo nám predstavovali ako „normálne“.
A ono z toho mnoho zostalo.
Napríklad deformovať pravdu, bezostyšne klamať, nenávidieť, kraďnúť, ako to často zažívame i dnes...*

*My jsme začali v roce 1989 také bez duchovních základů a hodnot.
A dnes můžeme po dvaceti letech podtrhnout a sečíst a udělat analýzu.
A přiznat si: Ano, té transformaci jsme nedali žádný duchovní základ...
Ale já nemyslím vyloženě náboženský základ, mám na mysli třeba solidaritu, empatii, zájem o druhého, zájem o společné dobro. Nejen o stranické, skupinové, osobní dobro. Mezi lidmi mizí solidarita, toto jsme zanedbali.*

Bůh je ochoten dát milost i lidem, kteří nevěří - a třeba i těm, kteří jsou zlí. Věřím dokonce, že těm jí dá víc - a dá jim také sílu, aby uvěřili.

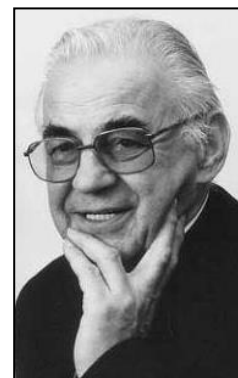
Službu nelze chápat jinak, než podle Božího záměru a podle očekávání světa. To znamená potřebu učinit církev domovem a školou společenství.

*Nechci snímat vinu z církve, my jsme nedokázali svědectvím a životem lidi přitáhnout. Touha po materiálu byla daleko silnější... zanedbali jsme duchovní formaci společnosti a člověka.
Nedokázali jsme dát nové době duchovní základ...*

*Člověk zraje tím, co dá, ne tím, co má... Umět být šťastný štěstím druhého, to je velká věc... člověk hledá víru, ale po svém ... **životem ukázat to, co hlásám...**
Dnešní společnost by velmi potřebovala evangelium.*

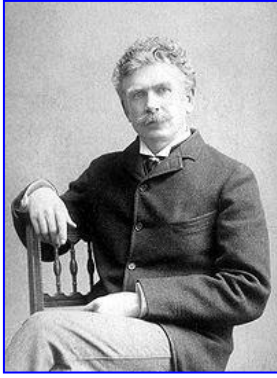
*Pro mě věřit v Boha znamená přilnout svým životem k Bohu, který je Bohem milujícím, největší Láskou, a mít v něm jistotu.
Znamená to mít pevný bod pro můj život a také jasnou perspektivu...*

Budeme ztotožněni s Božím pohledem i s jeho pravdou a spravedlností...

Miloslav VLK

(17.5.1932 – 18.3.2017)

Bierceho definície

Právnik – človek vyškolený k obchádzaniu zákona.

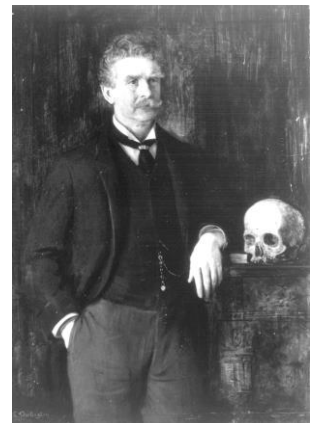
Znalec – špecialista, ktorý pozná všetko o niečom a vôbec nič o niečom inom.

Rebel – zástupca novej nespravodlivej vlády, ktorému sa nepodarilo ju nastoliť.

Svätec – mŕtvy hriešnik, ktorého redakčná rada revidovala a upravila.

Ambrose Bierce

- **Nudný chlap** – človek, ktorý hovorí, keď chcete, aby vás počúval.
- **Cynik** – zlosyn, ktorého pokrivené vnímanie spôsobuje, že vidí veci, aké sú, a nie aké by mali byť.
- **Žobrák** – človek, ktorý sa spoliehal na pomoc priateľov.
- **Volič** – človek tešiaci sa svätému právu hlasovať za osoby, ktoré aj tak vybral niekto iný.
- **Diplomacia** – vlastenecké umenie klamať za vlasť.
- **Optimizmus** – intelektuálna choroba, vyliečiteľná iba smrťou.
- **Citovanie** – proces chybného opakovania slov niekoho iného.
- **Politika** – konflikt záujmov maskovaný ako spor princípov.
- **Manželstvo** – spoločenstvo jedného vládcu, jednej vládkyne a dvoch nevoľníkov, a sumárne sú to dve osoby.
- **Dejiny** – súhrn hlavne falošných a skreslených nevýznamných udalostí, ktoré nám servírujú páni, väčšinou rytieri a vojaci, prevažne hlupáci.
- **Mier** – v medzinárodných záležitostiach predstavuje periódu klamu a podvodu, medzi dvoma periódami vojny.
- **Spolok** – dômyselné zariadenie, ako získať individuálny prospech bez individuálnej zodpovednosti
- **Útecha** – vedomie, že lepší človek je nešťastnejší než my.
- **Tanec** – skákanie pri veselej hudbe obvykle s rukou na žene alebo dcére nášho blížneho.
- **Obdiv** – naše zdvorilé poznanie, že druhý človek sa na nás ponáša.
- **Vzdelanie** – to je to, čo múdremu odhaľuje, a hlúpemu zahaľuje, ako málo vie.
- **Mozog** – aparát, pomocou ktorého si myslíme, že myslíme.

Ambrose **BIERCE**
(24.6.1842 – 1914 ?)

Z aforizmov profesora matematiky

- ❖ *Chcieť nájsť pravdu je zásluha, aj keď cestou blúdime.*
- ❖ *Najnebezpečnejšie sú pravdy mierne prekrútené.*
  - ❖ ***Lepšie je učiť ľudí ako majú myslieť a nie čo majú myslieť.***
  - Tým sa vyhneme mnohým nedorozumeniam.***
- ❖ *Niektorí ľudia si myslia, že je rozumné všetko, čo sa robí s vážnou tvárou.*
- ❖ *Všetci robíme chyby bez rozdielu, len každý robí chyby inak.*
- ❖ *Je mnoho ľudí, ktorí iba čítajú, aby nemuseli myslieť.*
- ❖ *Nič nemôže prispieť pre ľud duše viac, ako keď nemáme vôbec žiadnu mienku.*
- ❖ *Dobrá pamäť je dobrom, ale schopnosť zabúdať, je často ešte lepším darom od Pána Boha.*
- ❖ *Človek je tak zdokonaliteľný a skazitelný, že sa môže stať bláznom z rozumu.*
- ❖ *Som presvedčený, že človek sa v iných ľuďoch nielen miluje, ale aj nenávidí.*
- ❖ *Ten človek bol tak inteligentný, že sa na nič na svete nehodil.*
- ❖ *Existujú ľudia, ktorí majú tak málo odvahy niečo tvrdiť, že sa neodvažujú povedať, že vanie chladný vietor, nech ho akokoľvek pociťujú, pokiaľ predtým nepočuli, že to povedali iní ľudia.*
- ❖ *Dať prednosť veľkému duchu v malom tele znamená uvažovať, ale pre to sa povznesie pramálo ľudí. Na trhu s dobytkom sa upierajú oči na najväčšieho a najtučnejšieho vola.*
- ❖ *Bolo by treba sa naučiť rozoznávať medzi tým, čo človek sám vymyslel a tým, čo niekde odpíše.*
- ❖ *Ženské oči sú pre mňa tak dôležitou vecou, dívam sa do nich často, myslím si pri tom toho toľko, že keby som bol iba hlavou, dievčatá by pre mňa mohli byť iba očami.*
- ❖ *Keď nehanebník chce, môže vyzerat' skromne, ale žiadny skromný človek nemôže vyzerat' nehanebne.*
- ❖ *Všetko, čo skutočne múdry človek môže urobiť, je viesť všetko k dobrému cieľu a predsa brať ľudí takých, akí sú.*
  - ❖ ***Zlaté pravidlo: neposudzovať ľudí podľa ich názoru, ale podľa toho, čo z nich tieto názory urobili.***
- ❖ *Najväčšie šťastie na svete, o ktoré denne úpenlivo žiadam nebesá je:*
  - Aby ma v sile a vo vedomostiach prekonalí iba rozumní a cnostní ľudia.*
  - ❖ ***Aký je človek úbohý, keď má vykonať všetko sám.***
- ❖ *Ak chceš žiť, zvykni si na mizerné počasie a nespravodlivosť ľudí.*
- ❖ *Je to, čo človek môže poznať, práve to, čo poznať má?*
- ❖ *Zapochybuj o všetkom aspoň raz, aj keby to bola veta: Dvakrát dva sú štyri.*

Vždy je o jedného hlupáka viac než si myslíme.

Georg Christoph LICHTENBERG
(1.7.1742 – 24.2.1799)

- *Najlepším liekom na trému je modlitba - keď sa naučíš rozprávať s Najvyšším, so všetkými vysoko postavenými už to pôjde ľahko.*
- *Usiluj sa uskutočňovať poznané pravdy – nie ako požiadavku na iných, ale ako požiadavku na seba.*
  - *Celé ľudské dejiny nie sú ničím iným, ako obrázkovou knihou, v ktorej je zaznamenaná najpruďšia a najslepejšia ľudská túžba: túžba zabudnúť.*
  - *Šťastný je jedine ten, kto od zajtrajška nič nečaká s vďakou prijíma to, čo mu prináša každý nový deň.*
- *Hĺbky a tajomstvá sveta nie sú tam, kde sú oblaky a čierňavy, hĺbka spočíva v jasnosti a jednoduchosti.*

H Hesse

Láska je túžba, ktorá zmúdrela.

Vedomosť môžeme odovzdať, múdrosť nie ...

Život každého človeka je cestou k sebe samému.

Umenie života spočíva v tom,

že sa učíme trpieť a usmievať sa.

Tak ako pomätenosť vo vyššom zmysle je začiatkom každej múdrosti, je aj schizofrénia začiatkom každého umenia.

Možno, že to najväčšie a najmilostivejšie, čo som v živote dokázal, bolo, že som nedokázal nenávidieť.

*Všetko sa trochu zmení,
ak to vyslovíme nahlas.*

Hermann HESSE
(2.7.1877 – 9. 8. 1962)

Čo je kresťanské, je zároveň hlboko ľudské. Kristus v plnej miere odhaľuje človeka človeku a dáva mu najavo vznešenosť jeho povolania.

Návrat ku vlastným koreňom značí pre slovenský národ ozajstný a pravý humanizmus, úctu k človekovi a k jeho najhlbším hodnotám.

*Osobne považujem **národné cítenie** za jeden z ušľachtilých citov ľudskej osoby a národnú príslušnosť a svojskosť za Boží dar. (...) Držať sa národnej svojskosti bez zveličovania a v úcte k iným národom, prehlbovať a zveľaďovať duchovné hodnoty a zošľachtovať vlastný národ môže iba pomôcť dobrým vzťahom k iným národom a budovaniu všeludskej rodiny.*

*Obnovou srdca a novým, jednoduchým, skromným,
statočným spôsobom života
sa začína obroda celej spoločnosti*

Jozef TOMKO
(11.3.1924 – 8.8.2022)

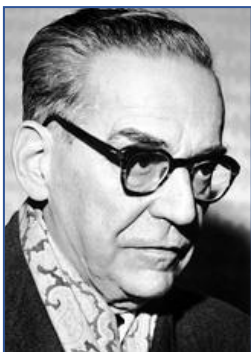
- ✚ *Všetko živé, vrátane človeka, je v stave neustáleho plynutia; bytie je v pohybe a činoch.*
- ✚ *Každý človek nosí v sebe celý súbor ľudských možností... Najväčšia vec na svete je vedieť, ako byť sám sebou... Milujem život a pestujem ho taký, aký je, aký nám ho Boh ráčil poskytnúť.*

- ✚ *Skúmanie seba samého je našou zásadnou povinnosťou a úlohou... Hľadám iba poznanie seba samého, toho čo ma naučí dobre žiť a dobre zomrieť... Život zasvätený miernosti je lepší ako ten, ktorý pripúšťa výstrednosti...
  - ✚ ***Pokladám za znesiteľnejšie byť stále sám, ako nebyť nikdy sám.****
- ✚ *Je iba málo záležitostí, ktoré môžeme posúdiť nestranne, pretože je málo záležitostí, na ktorých by sme tak či onak nemali žiadny záujem.*
- ✚ *Život nie je ani dobro ani zlo; iba miesto pre dobro alebo zlo, podľa toho, čomu dáme prednosť... Skutočným zrkadlom našich úvah je priebeh našich životov... Človek by mal aspoň zmúdrieť vlastnou škodou!... Najistejším znakom múdrosti je trvalá radosť.
  - ✚ ***Každý z nás niekedy hovorí hlúposti. Neznesiteľné sú len hlúposti vyhlasované slávnostne.****
- ✚ *Musíš sa veľa učiť, aby si spoznal, ako málo vieš... Aj keby sme sa stali učencami vedou druhých, múdri môžeme byť len múdrosťou vlastnou... Zbytočná je každá vedomosť pre toho, kto neovláda znalosť láskavosti.*
- ✚ *Človek je bytosť podivuhodne márnivá, rozmanitá a premenlivá; je ťažké povedať o ňom určitý a jednotný úsudok...*

Iba blázni vedia všetko s neochvejnou istotou.

Michel MONTAIGNE
(28.2.1533 – 13. 9. 1592)

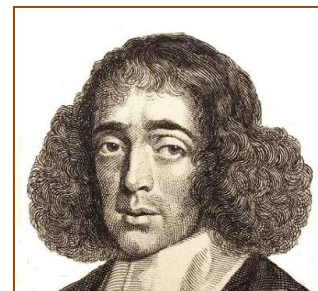
- * *Z toho, čo nebolo a nikdy nebude, vytvoria zruční spisovatelia najkrásnejšie romány o tom, čo je.*
- * *Srdce produkuje myšlienky, ktoré sú rozumu nepochopiteľné.*
- * *Žena čakajúca na milenca je nedočkavejšia než žena, ktorá čaká svoje prvé dieťa.*
- * *Keby ľudia vedeli, ako málo rozumu vládne svetom, zomreli by strachom.*

- * *Beda človeku, ktorý nerozumie žartu a spoločnosti, ktorá sa nevie alebo sa nemôže slobodne smiať.*
- * *V základe túžime len po jednom: po pravde. Vytrhnúť sa z hukotu slov, prebiť sa schémami obrazov a preniknúť k pravde, nahej, prostej, aj keď smrteľnej. Po všetkých mŕtvych príbehoch, s mlčaním spočinúť na tvrdej a temnej pôde, nevidieť, nedýchať, nežiť, ale posledným zábleskom vedomia obsiahnuť pravdu, jedinú dôstojnosť.*
  - * *Čo nebolí, to nie je život; čo neodchádza, to nie je šťastie.*
- * *Sklamať sa v nejakej veľkej nádeji nie je žiadna hanba. Už samotný fakt, že taká nádej mohla existovať, je tak cenný, že nie je príliš draho zaplatený sklamaním, aj keby bolo hocijako ťažké.*
  - * *Z toho, že starci a deti radi hovoria, je vidieť, že mlčanie je sila a hovorenie slabosť.*
- * *Najhoršie nie je, že všetko sa pomiňa, ale že sa s tým jednoduchým a nevyhnutným faktom nemôžeme a nevieme zmieriť.*
- * *Neustále túžili po slobode, ale zabudli predtým hľadať silu, aby mohli slobodu dôstojne uniesť.*
- * *Báť sa ľudí znamená hrešiť proti Bohu. Strach z ľudí pochádza z toho, že sme sa kedysi previnili proti Božiemu princípu. Človek, v ktorom je živá duša, by sa logicky nemal báť ľudí ani ničoho ľudského.*
- * *Nešťastie je žiť bez Boha a spreneveriť sa viere otcov.*
- * *Veľká opravdivá láska ukáže svoju plnú silu len vtedy, ak sa jej podarí z dvoch milencov, slabých ľudí, urobiť tvorov, ktorá sa neboja ani zmien, ani nešťastia, ani rozlúčenia, ani choroby, ani života a smrti.*
- * *Popri vŕtaní studní je najlepším skutkom stavanie mostov, a najväčším hriechom je siahnuť na ne zločineckou rukou.*

Ivo ANDRIČ
(9.10.1892 – 13.3.1975)

- ✚ *Všetko čo je, je v bohu... Boh, čiže príroda, čiže substancia...
Boh nepozná vášne a nezaujímajú ho žiadne pocity radosti alebo smútku.*
- ✚ *Nemôžeme si byť istejší existenciou žiadnej inej veci ako existenciou
bezpodmienečne nekonečnej a dokonalej bytosti, t. j. boha...*
  - ✚ ***Boh, prvá príčina všetkých vecí a tiež príčina sama seba
sa nám dáva poznať skrz seba samého.***
- ✚ *Láska k večnej a nekonečnej podstate živí dušu jedinou skutočnou radosťou
a je pozbavená každého smútku.*
  - ✚ *Všetko vznešené je rovnako ťažké ako aj vzácne...
Rozum zahrňa v sebe istotu.*
- ✚ *Účelom štátu je v podstate sloboda... V slobodnom štáte
môže každý myslieť čo chce a povedať, čo si myslí.*
- ✚ *Spoločne hľadajte to, čo je užitočné pre všetkých...*
  - ✚ ***Nie plakať, nie hnevať sa – ale pochopiť.***

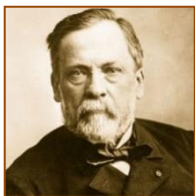
Benedikt SPINOZA
(24.11.1632 – 21.2.1677)

-
- *Je údelom človeka, že je relatívny a pohybuje sa v oblasti mnohých odtieňov šedi
a nikdy nie je „buď, alebo,“ to je určené len Bohu...*
  - *Biblia, v oboch Zákonoch, neúnavne zdôrazňuje, že Boh je nepoznatel'ný,
nevyspytatel'ný a nedá sa skúmať...*
Biblia jasne hovorí, že pravdu treba konať a nie o nej hovoriť...
  - *Musíme o Bohu premýšľať z rôznych perspektív, ale zároveň byť si vedomí toho,
že ho žiadna reč nemôže obsiahnuť.*
  - *Boh lásky, ktorý chce dobro a mne dáva slobodu aj ku zlu, je Bohom, na ktorého
môžem veriť... Boh má mnoho mien, môže byť služobník v utrpení, nevyhnutné
utrpenie, zástupca utrpenia, zušľachťovanie láskou, ale rozhodne nie úspech.*
  - ***Boh je ten hlas vo mne, ktorý ma povoláva, aby som sa stal tým, kým som
určený sa stať... Boh hovorí k človeku cez veci a bytosti, ktoré mu posielajú
do života; človek odpovedá svojím konaním...***
viera je staršia ako poznanie, ani dnešná veda sa nezaobíde bez viery...
  - *Vedy skúmajú hmotu, energiu, to, čo je už dané vo všetkých svojich formách
zjavenia a spôsoboch pôsobenia. Viera vychádza od toho, kto dáva každý život.
Veda berie Božie dielo pod lupu; viera hľadá samotného Boha.*
  - *Ak Boh stvoril svet z lásky a láska nám odkrýva konečný zmysel skutočnosti, môže byť pravá
identita nájdená len v blížnom; a Boh nemôže byť vnímaný ani v „byť“ ani v „mať“,
ale iba vo vzájomnom približovaní jedného ku druhému
pomocou lásky...*

- ***Ponuka a modlitba, skutok viery
a prosiace srdce sú etikou Biblie.***
- *Najkrásnejšie a najväčšie veci nášho života
nepodliehajú diktátu racionality...*
- *Boh je neviditeľný a nedokázateľný.*

Pinchas LAPIDE (28.11.1922 – 23.10.1997)

Na poli výskumu náhoda žičí len pripravenej myslí.

Treba byť ustavične pripravený na to, čo nám môže priniesť náhoda.

➤ *Nízki duchovia podceňujú vo vede všetko, čo nemá bezprostredné upotrebenie.*

➤ ***Veda by mala byť najvyšším ideálom každého národa, lebo prvou bude vždy tá krajina, ktorá v oblasti myslenia a ducha predíde ostatných.***

➤ *Napĺňajú ma dva hlboké dojmy. Prvý z nich je, že veda nepozná vlasť.*

Druhý dojem je ten, že veda síce nemá vlasť – ale vedec ju má.

➤ *Vedieť žasnúť je prvým pohybom ducha k objavu.*

➤ *V oblasti pozorovania náhoda praje len tým, čo sú na ňu pripravení.*

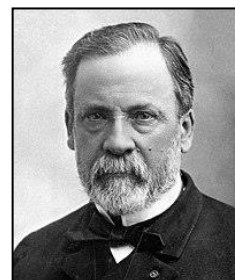
➤ *Vážte si kritického ducha. Sám osebe síce neinšpiruje k novým myšlienkam alebo grandióznym činom, ale bez neho stojíte na nepevnej pôde.*

➤ *Čo sa osvedčí v laboratóriu, osvedčí sa aj v praxi.*

➤ *Keď po nekonečnej námahe a úsilí dosiahneme napokon istotu, pocítíme najväčšiu radosť, akú človek môže zažiť.*

Málo poznania nás od Boha vzdáľuje, veľa vedy nás k nemu opäť približuje.

L. Pasteur

Louis PASTEUR (27.12.1822 – 28.9.1895)

Vedec musí byť realitom. Vo svojich zmyslových vnemoch musí vidieť viac než halucinácie, informácie o reálnom vonkajšom svete...

Vo vede neexistuje vyšliapaná filozofická cesta s gnozeologickými smerníkmi.

Nachádzame sa v džungli a hľadáme cestu metódou skúšok a omylov, budujeme svoju cestu za sebou tým, že postupujeme dopredu.

➤ *Chceme, aby naša krásna veda slúžila len blahu ľudstva a aby nebola zneužívaná pre ciele mocenskej politiky... Ľudstvo môže byť zachránené len v tom prípade, ak sa raz a navždy zriekne použitia sily...*

Max Born

Prežijeme, ak sa nedôvera zmení na vzájomné porozumenie, podozrievavosť na túžbu pomôcť a nenávisť nahradí láska.

➤ *My – atóm a ja – sme boli svorní do najposlednejšieho času. Videl som v ňom kľúč k najhlbším tajomstvám prírody, a on mi odkryl vznešenosť stvorenia i stvoriteľa... V roku 1921 som bol presvedčený a so mnou väčšina súčasných fyzikov, že vedecká metóda je adekvátnejšia ako iné, subjektívne spôsoby formovania obrazu sveta, teda filozofia, poézia. Teraz vidím, že moja predchádzajúca viera v prevahu vedy nad inými formami ľudského myslenia a konania bola sebaklamom.*

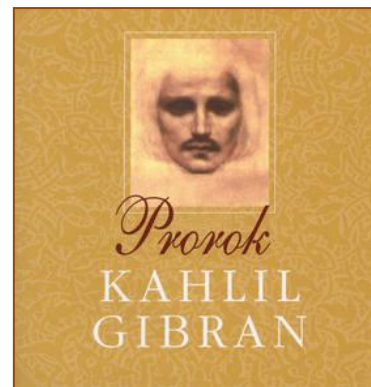
Ľudstvo sa skôr či neskôr vzchopí, vymaní sa spod nadvlády techniky, prestane sa vystatovať svojou všemohúcnosťou a obráti sa k skutočne cenným, rozumným a potrebným veciam – k mieru, láske, miernosti, úcte, vyrovnanosti s vlastným osudom, k veľkému umeniu a skutočnej vede.

Max BORN (11.12.1882 – 5.1.1970)

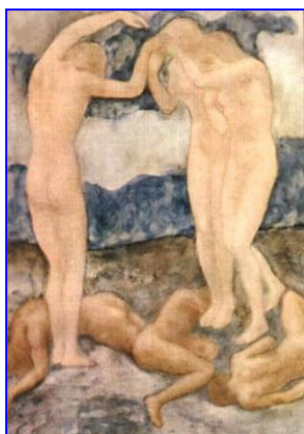

Ked' som písal Proroka, Prorok písal mňa.

- *Láska nedáva nič okrem seba a nezískava nič, iba ak samú seba. Láska nič nevlastní ani nechce, aby ju niekto vlastnil, pretože láska láske stačí. Ak milujete, nemali by ste hovoriť „Boh je v mojom srdci“, ale radšej hovorte „Ja som v srdci Boha.“ A nemyslíte si, že láske môžete určovať smer, pretože láska, ak jej stojíte za to, určí smer vám.*

- *Láska si želala otvoriť naše oči a urobiť nás svojimi služobníkmi, aby nám dala požehnanie trpezlivosti a vytrvalosti. Zadrž slzy a poteš sa, pretože sme zviazaní spolu vo vyznaní lásky. To pre sladkú lásku vieme uniesť súženie chudoby, horkosť núdze, trápenia odlúčenosti. Nemám na výber, len bojovať každým dňom, až kým získam klenot, hodný vloženia do tvojich rúk, poklad, ktorý nám pomôže putovať cestami života. Láska je Boh, Milovaná. Prijíma naše povzdychy, a tieto slzy, akoby boli dymom kadidla; a ona nás iste odmení, ako si zaslúžime.*
- *Vaše deti nie sú vašimi deťmi. Sú synmi a dcérami života, túžiaceho po sebe samom. Prichádzajú skrz vás, ale nie od vás. Aj keď sú s vami, vám nepatria. Môžete im dať svoju lásku, nie však svoje myšlienky, lebo oni majú svoje vlastné myslenie. Môžete vytvoriť domov pre ich telá, nie však pre ich duše, lebo ich duše prebývajú v domove zajtrajška, ktorý vy nemôžete navštíviť dokonca ani vo svojich snoch. Môžete sa snažiť byť ako oni, neskúšajte ich však urobiť sebe podobnými. Lebo život nekráča naspäť a nezostáva so včerajškom.*
- *Keď máte niekoho radi, nemali by ste hovoriť: mám v srdci Boha, skôr hovorte: som v srdci Boha.*
- *Modlite sa vo chvíľach úzkosti a nedostatku; mali by ste sa však modliť aj vtedy, keď ste plní radosti a v dňoch hojnosti.*
- *Bože náš, nemôžeme Ťa o nič žiadať. Lebo Ty vieš, čo potrebujeme už predtým, ako sa tieto potreby zrodili v nás. Ty si tým, čo potrebujeme; a tým, že sa nám dávaš, dávaš nám naprosto všetko.*

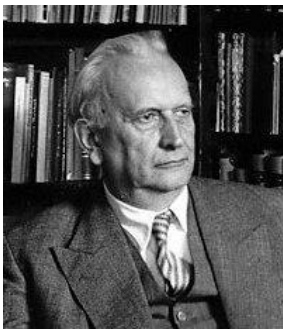
Smrť položila svoje zjemnené ruky na chvejúce pery, sňala všetku skutočnosť a zahalila ju pod svoje krídla, aby ju bezpečne viedla. A navracajúc sa na oblohu, obzrela sa späť a zašepkala svoju výstrahu:

Iba tí sa vracajú do Večnosti, ktorí na zemi hľadajú Večnosť.

Láska vás nielen korunuje, ale aj pribíja na kríž.

Kahlil GIBRAN
(6.1.1883 – 10.4.1931)

Ak sa náš život nemá rozplynúť a stratíť, musí byť v nejakom poriadku. Vo svojej každodennosti musí byť nesený nejakým všetko objímajúcim, musí dosiahnuť súlad práce, naplnenia a výnimočných okamihov, aby sa tak v opakovaní prehlboval. Potom bude totiž život, odvíjajúci sa v činnosti stále rovnakého konania, preniknutý istým naladením, vďaka ktorému bude vedieť, že má zmysel. Vo vedomí sveta i seba samých sme akoby chránení, nachádzame svoju pôdu v dejinách,

do ktorých patríme, sme chránení vo svojom vlastnom živote spomienkami a vernosťou... Taký poriadok môže jednotlivec nájsť vo svete, v ktorom je skrytý, v cirkvi, ktorá formuje a oduševňuje veľké kroky od narodenia až po smrť i každodenné maličkosti.

- ♣ *Pád z výšky istôt, ktoré boli aj tak klamné, stáva sa schopnosťou vznášať sa – to, čo sa zdalo priepasťou, stáva sa priestorom slobody a zdanlivá ničota sa premieňa na to, z čoho sa nám prihovára autentické bytie.*
- ♣ *Smrteľní sme tam, kde nemilujeme; nesmrteľní, kde milujeme.*
- ♣ *Človek je vždycky a principiálne oveľa viac, než o sebe dokáže vedieť.*
  - ♣ *Sme „duch“, ktorý tvorí obrazy a tvary. V tvorivých predstavách našej subjektívnej fantázie sa prejavuje duchovná objektivita.*
- ♣ *Naša existencia je v našej láske, ona hovorí ako svedomie, ona spája ako rozum.*
- ♣ *Človek, ani nijaký jednotlivec nevie, kto v skutočnosti je, keď sa nazdáva, že je nesený nejakým základom, nad ktorým nemá nijakú moc. Všetko vedenie o tom, čím je, sa týka javov, ktorých predpoklady a možnosti sú v ňom. Nie je s nimi identický, no preberá ich na ceste, ktorou speje sám k sebe... Až vo svojom vnútornom a vonkajšom konaní, vo svojom uskutočňovaní sa si uvedomí sám seba ako seba. Premáhajúc život – prekonáva sám seba. Deje sa tak v dvoch smeroch: bezhraničným pokrokom vo svete a nekonečnosťou, prítomnosťou vo vzťahu k transcencii.*

**Na otázku, kto je človek,
nikdy nedostaneme dostatočnú odpoveď.
To, čím by človek mohol byť, ostáva totiž,
pokiaľ je človekom,
skryté v jeho slobode.**

Karl JASPERS
(23. 2. 1883 – 26.2.1969)

- ✚ *Človek žije láskou. A cez lásku pochopí aj pravdu. Čiže život v pravde znamená koniec koncov: Miluj svojho blížneho.*
- ✚ *Lásku si treba zaslúžiť. Niekedy ju nedosiahneme, ale aspoň sme upevnili svoje sebavedomie, že sme urobili pre ňu všetko a že sme toho schopní.*

- ✚ *Ľudská kultúra sa v týchto šírkach nazýva spolčovaním, uvedomenou či pociťovanou potrebou prežívať ľudský osud.*

- ✚ *Kam ideme? Do prázdnoty, nie. Prázdno nás nepohltí. Ideme ku svojim predkom.*

- ✚ *Už veľa času pred sebou nemám, ale pociťujem sa ako karpatský pastier, muž, ktorý zažil, vie a cíti, zažíva, čo je to božie požehnanie.*
- ✚ *Dúfam, že sa mi dostane trochu síl, aby som vyslovil tragickú skúsenosť svojho života. Ale chcel by som jedným dychom vysloviť aj nádej - úfnosť, že nielen mne, ale aj Vaším poblúdeným súčasníkom dostane sa osvietenia ducha, aby uznali, že božské stvorenie sveta napriek všetkým útokom pokračuje.*

- ✚ **Rozprávač sa nakoniec ospravedlňuje len mravným poslaním.**

- ✚ *Človek zjednocuje svet myšlienkami.*

Dominik TATARKA

(14.3.1913 – 10.5.1989)

-
- ✚ *Dobre kresliť znamená zaútočiť priamo farbou... Túžim dospieť k deformáciám, ktoré vyjadria môj pocit.*
  - ✚ *Umením je človek priradený k prírode. Z ne čerpá skutočnosť i pravdu, ale súčasne jej dáva určitý význam... Tak vynáša na svetlo drahocennú perlu – ľudskú dušu.*
  - ✚ *I človek s bezvýznamnými črtami, keď sa ho zmocní skutočná bolesť, sa môže stať dramatickou postavou so svojráznym charakterom.*
  - ✚ *Svoj ateliér by som najradšej vyzdobil poltuctom obrazov slnečníc – skvostom, ktorý žiari čistotou na najrôznejšom pozadí, od zelenej až po kráľovskú modrú... Vyvolávalo by to rovnaký dojem ako gotické chrámové okná.*

- ✚ **Výsledkom myslenia nemá byť pocit, ale skutok.**

Vincent van GOGH
(30.3.1853 – 29.7.1890)

❖ *Základným cieľom výchovy je predovšetkým formovať človeka, oveľa viac je však dynamicky ho viesť k tomu, aby sa formoval sám a aby sa stal človekom...*

Človek svojou slobodou presahuje hviezdy a celú prírodu...

❖ **Chceme podržať v prítomnosti aktualitu toho, čo je večné.**

❖ *Výchova ako oslobodenie cez poznanie a múdrosť, dobrú vôľu a lásku.*

- ❖ *Ak nám Boh dal v pojmoch a v konceptuálnych logických výrazoch... pravdy, ktoré transcendujú rozumové schopnosti a sú neprístupné nášmu rozumu, skutočná pravda Jeho božského života, hĺbka, ktorá je Jeho, je preto, že pojem nie je len praktický inštrument neschopný sám v sebe preniesť skutočno do našej mysle, ktorého jediné použitie je len v umelom rozbíjaní nevysloviteľnej dynamickej continuity, zanechávajúc absolútne unikajúc ako voda cez sito.*
- ❖ *Moje filozofické reflexie smerovali k nezničiteľnej pravde vecí poskytnutých vierou, aby sa obnovila pôvodná povaha chápanosti k bytiu, k spoznaniu ontologického vzťahu práce rozumu.*
- ❖ *Na svete niet nič krajšie než podivuhodné priateľstvá, ktorým Boh dáva vznikáť a ktoré sú odrazom jeho nezištnej a veľkorysej lásky.*

❖ **Rozlišovaním k jednote.**

Ak si úsilie o rozvoj vyžaduje čím ďalej, tým viac technikov, ešte viac potrebuje mysliteľov s hlbokou reflexiou, hľadajúcich nový humanizmus, ktorý by umožnil modernému človeku nájsť seba samého tým, že si osvojí vyššie hodnoty lásky, priateľstva, modlitby a kontemplácie.

*...cieľom, ktorý si kresťan stanovuje,
nie je vytvoriť priamo z tohto sveta Božie kráľovstvo,
ale učiniť zo sveta, podľa dejinného ideálu,
vzývaného rozličnými vekmi
a takpovediac rôznymi stupňami jeho dospievania,
miesto dnešného života v pravde a plne ľudského,
to jest plného chýb, ale tiež plného lásky,
ktorého sociálne štruktúry by za svoju mieru mali spravodlivosť,
dôstojnosť ľudskej osoby, bratskú lásku, ...*

Jacques **MARITAIN**
(18.11.1882 – 28.4.1973)

Křesťanské povolání je povolání k hrdinství.

Když nebudeme silní budeme špatnými křesťany...

- * *Svým bratřím kněžím odkazují prosbu, aby milovali pravdu, byli stateční a věrní a učili se znát znamení doby ...*
- * *Poznávám tragédii, že nemohu Boha víc vidět, uchopit, milovat. Ale zároveň cítím, že by to byla katastrofa, kdyby Boha nebylo, kdybych o něm nemohl nic říct. Mé otázky nejsou znevážením víry.*
- * *Jistota víry se nezískává logikou rozumu, nýbrž sjednocením s Bohem, osobním vztahem ke Kristu a silou Ducha. Nemá vědeckou evidenci nýbrž "věřitelnost", která se opírá o věrohodnost sebesdílejícího se Boha.* * *Nemám důkaz, který by vynucoval souhlas - víra je živé uchopení svědectví o živém Bohu.*

➤ *Odpor proti neživému, zkostnatělému, formálnímu, k nesvobodě a nespravedlnosti, ke konvenci a farizejství, je naprosto zdravý a čím prudší, tím více ukazuje, jak je ho třeba. Naopak daleko horší je lhostejnost! ...*

Strach a lež jsou nejmocnější spojenci všech diktatur.

- *Teologie lásky nás spojí, přinese dar jednoty křesťanství a národu, aby své svobody nezneužil. Dar pravdy, lásky, spravedlnosti a svobody se stává závazkem ...*
- *Církev si teď stále víc uvědomuje, jaké světodějně poselství má v tomto rozbitém světě plném nenávisti, že jedině my můžeme vybudovat civilizaci lásky a kulturu srdce, a to je dílo pro záchranu celého lidstva.*
- *Oběť má dvě stránky, jednu těžkou, bolestnou, až krvavou - druhou duchovní, která jí teprve dává smysl. Kde se něco rodí, bývá oběť: zrno musí zemřít, aby vydalo plod, matka rodí v nebezpečí života a v bolesti, myslitel a umělec obětuje svobodně sebe své tvorbě. V tom smyslu je oběť vrcholným mravním činem, nejvyšším darem lásky.*

Josef ZVĚŘINA (3.5.1913 – 18.8.1990)

Životu je možné porozumět len dozadu – ale žít sa musí dopredu.

- ✚ *Bez viery sa potkneme aj o steblo slamy, s vierou prenesieme i hory... Veriaci je vždy víťazom.*
- ✚ *Každá chvíľa netrpezlivosti, keď sa chceme obzrieť, aby sme uvideli, či sme aspoň trochu bližšie k cieľu, sa vždy stáva príčinou zdržania a rozptýlenia.*
- ✚ *Najväčšou dokonalosťou človeka je to, že potrebuje Boha...*
- ✚ *To strašné, čo je človeku zaručené, je voľba a sloboda...*

✚ **Veriť znamená stratiť rozum, aby sme získali Boha.**

- ✚ **Čo možno dať a čo všetko dáva? Láska!**
- ✚ **Čo možno vziať a čo zároveň všetko berie? Láska!**
- ✚ **Čo sa nikdy nezmení, aj keď sa všetko zmení? Láska!**
- ✚ **O svojej večnosti rozhodujeme v tomto živote!**

**Søren KIERKEGAARD
(5.5.1813 – 11.11.1855)**

- **Pravdu spoznáваме nielen rozumom, ale tiež srdcom.**

Srdce má svoje dôvody, ktoré rozum nepozná.

- *Len tam, kde cítime, máme istotu; tam, kde odvodzujeme, sme plní neistoty.*
- *Myšlienka je čosi obdivuhodné a neporovnateľné vo svojej podstate... Myšlienka tvorí veľkosť človeka... Človek je zjavne stvorený pre to, aby myslel... Celá naša dôstojnosť spočíva v myslení. V ňom sa musíme vzopnúť, nielen v priestore a čase, ktoré nedokážeme naplniť. Usilujme sa teda, aby sme mysleli správne. V tom je princíp mravnosti.*

- **V každom človeku je priepasť, ktorú môže vyplniť iba Boh.**

- *Pravda poskytuje istotu, ale už aj samotné jej hľadanie poskytuje pokoj.*
- *Rozumný človek nemiluje preto, že je to pre neho výhodné, ale preto, že nachádza šťastie v samotnej láske.*
- *Kto nám vytyka nedostatky, zaslúži si našu vďaku. Naše nedostatky síce týmto spôsobom nezmiznú, pretože ich máme ešte veľmi mnoho, ale ak sú nám známe, začínajú nás znepokojovať a my sa snažíme zbaviť sa ich.*
  - **Čím je človek rozumnejší a lepší, tým viac dobra zbadá v ľuďoch.**

- *Pravé blaho človeka musí byť také aby ho mohli vlastníť všetci ľudia súčasne, bez rozdielu a závidi a aby oň nikto proti svojej vôli nemohol prísť.*
  - *Svoju dôstojnosť nesmiem hľadať v priestore, ale v sústavnosti vlastného myslenia. Nežiskam žiadnu výhodu, ak budem vlastníkom zeme. Priestorom ma vesmír obsiahne a pohltí ako bod, myšlienkou ho obsiahnem ja.*
    - **Pre vznešených je potešením, ak môžu robiť ľudí šťastnými.**

- *Spravidla nás presvedčujú viac tie dôvody ktoré sami objavíme, než tie, na ktoré prišli iní.*

- **Náhoda pomáha tým, ktorí sú na ňu pripravení.**

- *Nemožno popierať existenciu všetkého, čo nie je pochopiteľné.*
- *Všetko sa musí dokázať a pri dôkaze nemožno použiť nič iné okrem axióm a pred tým dokázaných viet... Nikdy nemožno zneužiť to, že sa rôzne veci často označujú rovnakým termínom; preto určený termín musí byť v mysli zamenený za definíciu.*

- *Rozpornosť nie je známkou nesprávnosti, rovnako ako neprítomnosť rozporu nie je známkou pravdy.*
  - *V tejto dobe je pravda tak zatemnená a lož tak zavedená, že pravdu môže poznať iba ten, kto ju miluje.*
  - **Spravodlivosť a moc musia byť jedno, aby spravodlivosť sa stala mocou a moc spravodlivosťou.**

Blaise PASCAL (19.6.1623 – 19.8.1662)

- *Človek nemôže žiť bez trvalej dôvery v niečo nezničiteľné.*
- *Nie každý môže pravdu vidieť, ale každý môže ňou byť.*
- *Tu sa to nerozhodne. Silu rozhodovania možno vyskúšať iba tu.*
- ***Život je neustála odchýlka, ktorá nikdy nedosiahne pochopenie toho, od čoho sa odchýlila.***
  - *Nemilujem teba, skôr svoju existenciu: je mi daná tvojím prostredníctvom.*
    - *Raz prijaté zlo už nežiada, aby sme mu verili.*
  - *To, že naša úloha je práve taká veľká ako náš život, dáva mu zdanie nekonečnosti.*
- *Môj život je váhaním pred narodením.*
- *Prvou známkou začínajúceho poznania je túžba zomrieť.*
- *Logika je síce neotrasiteľná, ale človeku, ktorý chce žiť, neodolá.*
- ***Kto si zachová schopnosť vidieť krásu – nestarne.***
- *Základným ľudským hriechom je netrpezlivosť.*
- *Luxus bohatých je zaplatený biedou chudobných.*
- *Človek môže všetko, len sám pred sebou neunikne.*
- *Z modlitby čerpáme silu pre úsilie...*
- *Pokora je pravým jazykom modlitby.*
  - ***Ak spása nepríde, predsa jej chcem byť v každom okamihu hodný.***

- *Zázrak sa môže stať vždy.*

Franz **KAFKA** (3.7.1883 – 3.6.1924)

Nikto nemá právo byť šťastný sám.

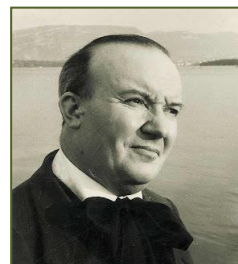
- ✓ *Buď sa ľudia naučia vzájomne sa milovať, rozumieť si a človek bude žiť konečne pre človeka, alebo ľudia zahynú, všetci, a to všetci spoločne.*
- ✓ *Milovať blížneho znamená: byť tu úplne pre neho. Nestačí mu len niečo darovať. Musíme mu dávať sami seba.*
- ✓ *Láska nehľadá dôvod vo svojich víťazstvách, ani najmenšia časť z nej nepríde nazmar. Čo robíme z lásky, spája nás tesnejšie s Bohom, aj keď to nemá úspech.*

- ✓ *Človek sa má zaviazať, aby slúžil a prinášal odborné poznatky...
Láska k blížnemu neznamena dávať, ale spolucítiť...
Je najvyšší čas zmeniť zbrane smrti na dielo života...*

✓ Ak by Kristus zajtra ráno zaklopal na tvoje dvere, spoznal by si ho?

- ✓ *Istý človek sa objavil pred Božím súdom: Pozri, Pane, povedal, zachovával som tvoj zákon, nerobil som nič nepoctivé, zlé, bezbožné: Pane, moje ruky sú čisté. Zaiste, odpovedal Boh, ale sú prázdne.*
  - ✓ *Ak každý z vás má silu premôcť vlastné predsudky, ak každý z vás má odvahu k láske, potom vo svete existuje veľká nádej.*
- ✓ *Dobročinnosť je tá najúčinnějšía modlitba. Pretože je najnezištějšía...*
- Kto obdarúva bez lásky, uráža druhého... Egoista je vždy smutný.*
- ✓ *Ak láska opustí svet, bude hrubián princom a príšera kráľom.*
- ✓ *Verím, že láska raz zvíťazí nad násilím, egoizmom a peniazmi.*
- ✓ *Ak si neurobil nič pre druhých, skúmaj svoj vlastný pohľad.*
- ✓ *Žiadny sen nie je príliš veľký, choď ďalej, nezastavuj sa.*
- ✓ *Malomocní sme my... príznaky nášho malomocenstva sú egoizmus, zbabelosť a hlúposť.*

Pane, nauč nás, nech už nemilujeme seba samých a neuspokojujeme sa s tým, že máme radi svojich blízkych a tých, ktorí nás majú tiež radi.

Raoul FOLLEREAU

(17.8.1903 – 6.12.1977)

Malo by sa pokračovať v hľadaní trojjediného Boha, ktorý ešte stále nie je dostatočne hľadaný, no možno ho bude lepšie hľadať a ľahšie nájsť prostredníctvom modlitby ako diskusiou.

Boh je len vtedy úplne spoznávaný, ak je bez výhrad milovaný... askéza je len prostriedkom: cieľom je láska.

Božia vôľa je, aby ste sa stali svätí...

BERNARD z Clairvaux (1090/91 – 20.8.1153)

Každý si ťažká na svoju pamäť, nikto na svoj úsudok.

- o *Vážnosť je záhada tela, vynájdená na to, aby zakryla nedostatky ducha.*
- o *Za rozumných považujeme len tých, ktorí majú zhodné názory s našimi.*
- o *So skutočnou láskou je to ako s duchmi: každý o nich hovorí, ale kto ich videl?*
- o *Skutočný úspech máme až vtedy, ak nám ho priznajú aj závistlivci.*
- o *Odmietnutie chvály je vyjadrením túžby byť pochválený dvakrát.*
- o *Je nemožné milovať po druhý raz to, čo sme naozaj prestali milovať.*
- o *Iba ten, kto naozaj ľúbi, nevie, kedy ho ten druhý prestal milovať.*
- o *Bolo by načase, aby sa nevina tešila rovnakej pozornosti ako zločin.*
- o *Slovami môžeš zatajiť čo chceš. Skutky ťa prezradia.*
  - o *Nádej a obava sú nerozlučné... Súcit je na nič. Treba pomáhať.*
- o *Mať vynikajúce vlastnosti nestačí: je potrebné ich vedieť uplatniť.*
- o *Pravda nespôsobí toľko dobrého, koľko zla narobia jej dôsledky.*
- o *Žiadna maska nedokáže nadtľho zakryť lásku, ak je, a predstierať ju, ak nie je.*
- o *Vonkajšia dokonalosť má obyčajne zastrieť vnútorné nedostatky.*
- o *Aj v priateľstve aj v láske sme šťastnejší tým, čo nevieme, ako tým, čo vieme.*
- o *Svetom vládnu peniaze a náhody... Človek ľahko uverí tomu, čo si praje.*
- o *Úprimnosť je túžba zmenšiť svoje chyby aspoň tým, že sa k nim priznáme.*
- o *mlčanie je najistejší spôsob hry, ak máme neisté šance.*
- o *Keď už sám žiadne názory nemám, brojím aspoň proti tým, ktoré majú druhí.*
- o *Kto chce dokázať, že je dobrosrdečný, nesmie byť veľmi vtipný.*
- o *Sú vyčítania, ktoré znamenajú chválu, ale aj pochvaly, ktoré sú utrhaním na cti.*
- o *Vyrovnanosť múdrych je len v umení nedať najavo svoje zmätky.*
- o *Chcieť nad všetkými a vždy vyniknúť rozumom, je úplný nerozum.*
- o *Niet na svete tak šikovný človek, aby poznal celú svoju hlúposť.*
- o *Nenudí nás ten, koho potrebujeme.*
- o *Ani do slnka ani na smrť sa nepozrieš priamo.*
- o *Existujú aj ľudia tak povrchní a do vetra, že nemôžu byť ani poriadne zlí.*
  - o *Viac sme leniví na duchu než na tele... Kto naozaj chce, ten môže.*
- o *Nikdy nie sme tak šťastní ani tak nešťastní ako si myslíme.*
- o *Ľahko si dávame rozhrešenie za hanebnosti, o ktorých vieme len my sami.*
- o *Priznávame sa k malým chybám len preto, aby vzniklo presvedčenie, že nemáme veľké.*
- o *Pokrytectvo je pocta, ktorú vzdáva nerest' cnosti.*
- o *V nádeji na prospech ťahajú poctivosť aj podlosť za jeden špagát.*
  - o *Slabosť je väčším nepriateľom charakteru ako výstrednosť.*
- o *Múdrost' je pre ducha to, čo zdravie pre telo.*
- o *Možno dávať rady, ale nemožno naučiť konať.*
  - o *Kto sa priveľmi zaoberá nepatrnými vecami, obyčajne prestáva byť schopný veľkých činov.*

François de la **ROCHEFOUCAULD**

(15.9.1613 – 17.3.1680)

- Boh, človek, príroda, to sú podľa všeobecného delenia tri hlavné predmety filozofického skúmania... Filozofia nie je nič iné ako aplikácia rozumu na rozličné predmety, o ktorých rozum môže vypovedať... Vesmír je šírý oceán, na ktorého povrchu pozorujeme niekoľko väčších či menších ostrovov, ktorých spojenie s pevninou je nám skryté.
- **Dve veci sú potrebné, aby ľudský duch získal umenie odhadu: cvičiť sa v presných dôkazoch a neobmedzovať sa len na ne.**

Iba keď si zvykneme rozpoznávať pravdu v celej jej čistote, budeme môcť neskôr rozšíriť aj to, čo k nej má blízko alebo ďaleko... Jediný spôsob, ako správne preberať základy presnej a prísnej vedy, je použiť pri nej maximálnu presnosť a prísnosť.

- *Matematické abstrakcie nám uľahčujú poznávanie vnímaných predmetov, sú však užitočné vtedy, ak sa neobmedzujeme len na ne... Geometria je akýmsi koníčkom, ktorého nám dala príroda, aby nás potešoval a zabával v temnotách.*
- *Ak by sme sa postavili proti vedám, neresti by nám ostali a navyše by sme boli aj bez poznania... Schopnosť vstúpiť do hláv bez námahy pravdivé a jednoduché pojmy, je oveľa zásluhnejšia činnosť, než si myslíme.*
- *Utvoriť si presné pojmy o tom, čo geometri nazývajú infinitezimálnym počtom, znamená si urobiť najprv celkom jasnú predstavu o tom, čo je nekonečno.*
- *Najvyšší rozum roztrhol závoj a ukázal sa, nič nepridal svetlu nášho rozumu pokiaľ ide o dôkazy, že jestvuje, iba nám umožnil dokonale využívať toto svetlo a konať podľa neho.*
- *V triezvom matematikovi nepracuje obrazotvornosť menej než vo vynaliezavom básnikovi.*

Jean-Baptiste Le Rond d'ALEMBERT
(17.11.1717 – 29.10.1783)

Hlavnou schopnosťou človeka sú rozum a vôľa; rozum, ktorý je potrebné viesť k pravde; vôľa, ktorú je treba podrobiť cnosti.

Prvé je dielom logiky, druhé dielom etiky.

Rozumom, ale nie násilím máme viesť ľudí k pravde.

Úprimnosť je matkou pravdy a vizitkou čestného človeka.

Láska je maximálna koncentrácia ducha na jediný predmet.

Láska uberá z ducha tým, ktorí ho majú a dodáva ho tým, ktorí ho nemajú.

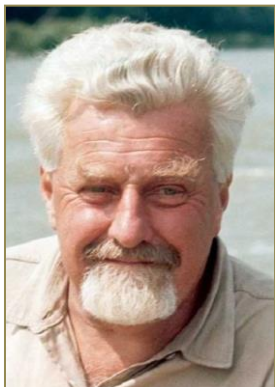
Radšej sa opotrebovať, ako zhrdzavieť.

**Bojte sa človeka,
ktorý prečítal len jednu knihu.**

Denis DIDEROT
(5.10.1713 – 31.7.1784)

Kto pozná správanie sa zvierat, rozumie skutočne ľuďom a dokáže aj oceniť skutočnú ľudskosť.

♣ **Život je proces hľadajúci poznanie.**

♣ *Zakaždým, keď sa ku mne približujú zvieratá a blížia sa nie preto, že si ma nevšimli, ale práve preto, lebo ma zbadali alebo začuli, zmocňuje sa ma pocit, že aspoň na okamih nie som vyhnaný z raja.*

♣ *Odnaučili sme sa zaobchádzať so živými organizmami. Všade, kde s nimi prichádzame do styku, sa k nim chováme s neveriteľnou neprezieravosťou a ničíme to, z čoho sami žijeme...*

Všetko, čo vnímame, je určované tým, čo sme zdedili.

- ♣ *Hotové peniaze a zlato sú iba symboly a už čoskoro sa možno nebude dať za všetky peniaze sveta kúpiť taká nevyhnutnosť ako čistý vzduch a neotrávená voda.*
- ♣ *Prilnutie človeka ku zvieratú je obdobou ľudskej potreby vyjadrenej pocitmi lásky a priateľstva v najčistejšom a najušľachtilejšom zmysle slova.*
- ♣ *Ľudské vnímanie hodnôt zodpovedá procesu evolúcie v tom, že i v našom mozgu, podobne ako vo vonkajšom svete, prebieha súhra všetkého so všetkým.*

Človek, ktorý dobre pozná krásu jarného lesa, krásu kvetov a nádhernú komplikovanosť niektorého zvieracieho rodu, rozhodne nemôže pochybovať o vnútornom zmysle sveta.

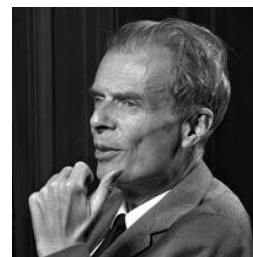
Konrad **LORENZ**
(7.11.1903 – 27.2.1989)

Každá skutočnosť je podivuhodná, a čím viac o nej premýšľam, tým je podivuhodnejšia.

- *Ani najpodivnejšie zobrazenie nemôže správne vystihnúť skutočnosť.*
- *Skúsenosť nie je to, čo sa vám stane. Skúsenosť je to, ako zachádzate s tým, čo sa vám stalo... Všetko, čo sa stane, je v podstate v súlade s človekom, ktorému sa to stane...*
- *Mlčanie je plné potencionalnej múdrosti i vtipu – ako zatiaľ neotesaný mramor slávnej sochy. Šťastie vzniká len ako vedľajší produkt – rovnako ako koks.*
  - ***V skutočnosti sú tí slepí, ktorí nemilujú a teda nevedia, aký pekný a hodný lásky je svet.***
- *Intelektuál je človek, ktorý objavil niečo, čo je ešte zaujímavejšie ako sex.*
- *Existuje jeden kúsok vesmíru, ktorý môžeš zaručene zlepšiť – a to si ty sám.*
- *V každom predmete a v každej udalosti sú utajené nekonečne zložité záhady.*
- ***Dráma začína tam, kde sa prejavuje slobodná voľba.***
- *Človek nie je lenivý voči tomu, čo miluje.*
- *Človek musí ľuďom ukázať, že mu na nich záleží.*

• ***Slová sa môžu podobáť röntgenovým lúčom. Ak sa používajú náležite, môžu preniknúť hocičím.***

Aldous Leonard **HUXLEY** (26.7.1894 – 22.11.1963)

*Mozog je aparát, pomocou ktorého si myslíme,
že myslíme.*

Človek potrebuje človeka, aby bol človekom.

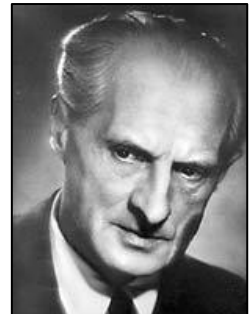
*Povedať niekomu, že je idiot, to nemusí byť urážka,
ale diagnóza.*

*Osud je opakom prírodného zákona. Prírodný zákon
poznávame a využívame, osud nie...*

Príbuzných nám prináša osud.

Šťastie je, že priateľov si môžeme zvoliť sami.

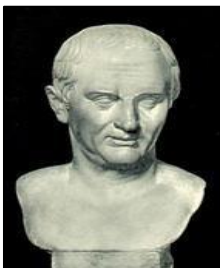
- *Úspech je to, čo ti priatelia nikdy neodpustia.*
  - *Rozdiel medzi ťavou a človekom: ťava môže pracovať celý týždeň bez pitia, človek môže piť celý týždeň bez práce.*
  - *Nechcem s vami diskutovať, pretože by ste ma mohol presvedčiť, a potom by som bol v jednom tábore s vami.*
  - *Rozdiel medzi ťavou a človekom: ťava môže pracovať celý týždeň bez pitia, človek môže piť celý týždeň bez práce.*
    - ***Aj tie najkrajšie nohy sa niekde končia.***
  - *Kedysi sa hovorilo „hlúpy, ale bohatý“. To boli zlé časy. Teraz sa už hovorí „bohatý, ale hlúpy“. To už značí lepšie časy.*
  - *Nikto učený z neba nespadol, ale hlupákov ako keby zhadzovali.*
  - *Rádio je skvelý vynález, stačí pohyb ruky – a je ticho.*
    - ***Svedomie, to je ten tichý hlások, ktorý nám šepoce, že sa niekto díva.***
  - *Svet patrí nadšencom, ktorí si dokážu udržať chladnú hlavu.*
    - *Toho, kto má šťastie, môžete aj do vody hodiť a vypláva – s rybou v zuboch.*
- Ži tak, aby sa tvoji priatelia začali nudiť, až zomrieš.*

Julian TUWIM
(13.9.1894 – 27.12.1953)

---

*Vždy som však pokladal za dokonalú takú filozofiu, ktorá dokáže
vyriešiť úsudok o veľmi závažných otázkach výrečným a pekným štýlom...*

***Keď sa silné myšlienky stručne vyslovia,
veľmi vplývajú na zlepšenie života...***

Priateľstvo môže pretrvávajúť jedine medzi dobrými ľuďmi...

Múdrosť je poznanie večných právd použiteľných v živote.

Marcus Tullius CICERO

(3.1.106 pred n. l. – 7. 12. 43 pred n. l.)

Človek potrebuje orientáciu.

- Nielen v priestore, a nielen biologicky. Pretože človek má rozum a premýšľa, nemôže splyvať s prírodou. Zaplietol sa však do rozporov svojho vlastného života. Má istotu smrti. Túži tento zánik prekonať a tuší, že je to možné, ba nevyhnutné. Ale ako? Človek potrebuje cieľ, ktorému by sa mohol oddať. Niečo, čo ho prevyšuje,

v čom by sa zbíehali všetky činy a celý jeho život. Človek presahuje duchom sám seba.

Všade, kde bol a kde je, usiluje sa porozumieť svojmu vlastnému životu uprostred celku sveta, nad ktorým stojí svojím duchom.

- Náprava ľudských vecí sa musí začať premýšľaním a poznaním pravdy... Údiv sa stupňuje tým viac, čím hlbšie poznávame veci a prírodu... Údiv je najpokornejšia vlastnosť človeka...
- Človek musí chápať sám seba ako celok – ako celok života a smrti, tela a ducha, mysle a činu, a najmä ako poslanie... Má chápať svoj život ako tajomstvo a hľadať k nemu kľúč...

Človek je zo svojej podstaty pútnik a jeho poslaním je hľadať pravdu.

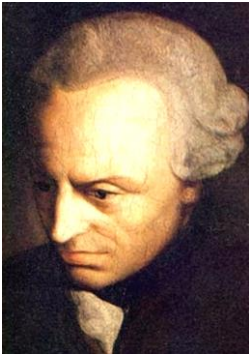
- Život človeka má byť zápasom o rozmnožovanie dobra v duchu Božích plánov a očakávaní.
- Sme si takí neznámi, že upadáme do konfliktov, napätí a kríz, a nevieme ani čo znamenajú, ani z čoho sa v nás zrodili... Nie sme stále tí istí. Máme mnoho podob... k našej najhlbšej podstate patrí aj čosi, čo sa nedá dobre vysvetliť...

Ako ľudia nie sme celkom doma ani na zemi, ani na nebi.

- Nehľadte na človeka len z jednej strany. Nič nepochopíte. **Pozorujte človeka zo všetkých strán**, vo všetkých situáciách a dlho – objavíte veci, o ktorých ste nemali ani potuchy.
- Ako môže úplne zaniknúť človek, jeho myseľ, jeho ja, tá obrovská energia, jeho vedomie – ako to môže jednoducho úplne zaniknúť?
- Bez Boha by sme boli len smiešne úlomky vesmíru a dejín, bubliny na povrchu ničoty...
- **Kresťanstvo ponúka kľúč...** Cez kresťanstvo spoznávame posledný a najhlbší zmysel dobrodružstva, do ktorého sme životom vtiahnutí... Kresťanstvo hovorí o výsledkoch práce ako o ovocí lásky k Bohu a k ľuďom. Len to má trvalú hodnotu, čo vyrástlo z lásky.
- Podľa kresťanstva človek nie je ani balón stúpajúci rovno k nebu, ani krt, ktorý ryje iba v zemi. Človek sa podobá stromu – korene má v zemi, vetvy rozprestiera k hviezdám.
- Človek prežíva sám seba predovšetkým ako osobu, ako bytosť, ktorá vie sama o sebe, ktorá si sama seba uvedomuje, ktorá poznáva a tvorí... je vedomé ohnisko, ktoré pozoruje svet...
- Človek poznáva sám seba ako bytosť presahu všetkého konečného, ako bytosť – duch, ktorý sa otvára pre nekonečno... Človekovi sa ponúka Nekonečno ako trvalé Tajomstvo jeho existencie, jeho života.
- Človek tvorí nové veci, pretože je duch schopný nanovo tvoriť, nielen opakovať....
Človek si hľadá svoju cestu a tvorí si ju... Tvorí ako Boží spolupracovník na diele stvorenia.
- Človek vychádza zo seba a vracia sa k sebe... rastie a zdokonaľuje sa... chápe tajomstvo... mení svet... potešuje sa hudbou, vynašiel si písmo, tvorí kultúru... chápe iné tým, že chápe seba... v poznaní sveta rozvíja poznanie seba.
- Až pri stretnutí s druhým človekom v láske zakusujeme pravé bohatstvo a pravú plnosť života... až v spoločenstve dosahuje človek svoju plnosť...
- Láska a právo majú byť dva prvky, ktoré viažu ľudí do všetkých spoločenstiev...
spravodlivosť preniknutá láskou, láska vedená spravodlivosťou...
- Dôstojnosť ľudskej osoby, a tým aj veľkosť ľudstva, má svoje korene v čomsi ešte nedotknuteľnejšom a naskrz posvätnom – v Bohu. Boh je garantom dôstojnosti každého človeka a celého ľudstva. Zo závislosti od Boha a z bytostného spojenia s ním plynú práva i povinnosti každého človeka, ako i práva a povinnosti každého ľudského spoločenstva.

Ján Chryzostom KOREC
(22.1.1924 – 24.10.2015)

Metafyzika má pre vlastné účely skúmania len tri idey: Boha, slobodu a nesmrteľnosť. Všetko, čím sa táto veda inak zaoberá, jej slúži iba ako prostriedok, aby k týmto ideám a ich skutočnosti dospela. Nepotrebuje ich pre prírodnú vedu, ale pre to, aby prírodu presiahla.

- *Právo je súhrn podmienok, za ktorých možno ľubovôľu jedného spojiť s ľubovôľou druhého pod všeobecným zákonom slobody.*

Kant

- *Spal som a snil o tom, že život je krásna. Prebudil som sa a zistil, že je to povinnosť.*

- *Myšlienky bez obsahu sú prázdne, zmyslový názor bez pojmov je slepý... Rozum nie je utvorený na to, aby sa izoloval, ale pre to, aby vstupoval do spoločnosti.*
- *Tvrdím, že v každej jednotlivkej náuke o prírode možno nájsť iba toľko skutočnej vedy, koľko je v nej matematiky.*
  - ***Zmysluplný život a mravné konanie si nemožno predstaviť bez viery v existenciu Boha, bez slobody a bez ľudskej nesmrteľnosti.***
- *Dve veci naplňajú moju myseľ vždy novým a vzrušujúcim obdivom a hlbokou úctou, čím častejšie a vytrvalejšie sa nimi myslenie zaoberá –*
hviezdne nebo nado mnou a mravný zákon vo mne.
- *Konaj tak, aby sa zásady tvojho konania mohli stať kedykoľvek všeobecným zákonom... Konaj tak, aby ľudskosť ani tebe, ani iným jednotlivcom nikdy neslúžila za prostriedok, ale vždy bola cieľom konania.*
- *Ľudské právo musí byť sväté, aj keby mu panujúci mali obetovať zo svojej moci čokoľvek.*
- *Človek sa môže stať človekom len pomocou výchovy. Nie je ničím, len tým, čím ho výchova spraví... Všetko, čo vieme, pochádza zo skúseností...*

Výchova je najväčší a najťažší problém, ktorý možno človekovi uložiť.

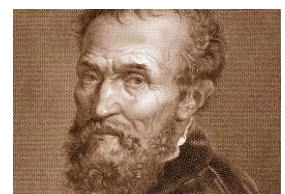
Immanuel **KANT**
(22.4.1724 – 12.2.1804)

- *Vo svete existuje iba jeden heroizmus, a to vidieť svet taký, aký je – a milovať ho.*
- *Maličkosti vytvárajú dokonalosť, ale dokonalosť nie je maličkosť.*
- *Cieľom umenia je robiť šťastným... **Krása je v očistení od každej zbytočnosti.***
- *Maľby sa dajú upraviť rýchlo, ale skúste napraviť svet...*
- *Dobrá maľba sa približuje Bohu a splýva s ním v jedno...*
- *Kto niekoho napodobňuje, nikdy ho neprekoná. Kto nevie dobre pracovať podľa seba, nemôže dobre využiť ani prácu iných.*

Boh nás nestvoril preto, aby nás opustil.

Michelangelo **BUONARROTI**
(6.3.1475 – 18.2.1564)

- *Ludské poznanie vzniká v dôsledku rozumového rozboru vecných foriem v podobe, v akej sú prístupné zmyslovému vnímaniu.*
  - *Systém konečného získava existenciu účasťou (participáciou) na božskom... Substancie konečných vecí sú zjednotením látky a formy.*
- *Boh je súcno (ens) zo svojho vlastného bytia... každé iné súcno je súcno z účasti... V Bohu je esencia i existencia neoddeliteľná, ba totožná; k tomu „čo“ Boh je, patrí, „že“ je... **Boh nie je len prvou príčinou každého pohybu v systémoch konečných, ale je tiež súbežnou príčinou všetkých priebehov v prírode.***
  - *Prirodzený zákon nie je nič iné, než od Boha dané svetlo rozumu.*
  - *Účelom pôsobenia pravdy je, aby sa do duše vtláčil celý poriadok vesmíru.*
- ***Láska je priateľstvo človeka s Bohom... Žiť v pokoji je záležitosťou lásky. Ale položiť základ pre pokoj, to je úloha pre múdrosť, ktorá všetko usporadúva. Na múdrosť nás pripravuje pokora...***

Blaženosť človeka spočíva v poznaní Boha.

- *Svätosť nespočíva v tom, že veľa vieme alebo veľa rozjímame; veľké tajomstvo svätosti je v tom, že veľmi milujeme.*
  - *Keď dávame, dostávame; keď odpúšťame, bude nám odpustené; keď milujeme druhých, vytvárame skutočne ľudské vzťahy a pomáhame zrodu lepšieho sveta.*
- *Pokiaľ milujem dobro len pre svoje potešenie, je to láska dychtivá, keď ma láka úžitok z nejakého dobra, je to láska užitočná a ak milujem pre jeho hodnotu bez ohľadu na osobné výhody je to láska priateľská.*

Tomáš AKVINSKÝ (okolo 1225 – 7.3.1274)

Človek je konečná bytosť schopná Nekonečna...

- *Človek vtedy najlepšie porozumie sebe, keď chápe ako možné sebayvstavenie Boha, ktoré sa stalo v Ježišovi Kristovi skutočnosťou.*
- *Laik je iba vtedy dobrým kresťanom, keď miluje zem, človeka a jeho dejiny, a v ich výzve začuje volanie svojho Boha, ktorý stvoril nebo aj zem...*

Kresťania majú hľadať Božiu vôľu ako jedinečnú pre seba a svoju dobu.

- *Môžeme byť lepší, pretože nemáme právo žiadať si lepší svet, keď nezačneme s polepšením vo vlastnom srdci.*
- *Odvaha pre víťazstvo je totožná s bezmocnosťou kríža, pretože víťazstvo bolo vybojované na kríži... Boh je v nás silnejší ako naša úzkosť pred krížom...*

Boh zvíťazí, keď sa zdá, že sme stratení.

- *Všetko je obsiahnuté, nesené, poznané poznávajúcim a milujúcim nevysslovným tajomstvom, ktoré nazývame Bohom... **Boh všetko a vo všetkom.***
  - *Spoj sa s tým, čo je v tebe to pravé, náročné, čo túži po celistvosti, čo má odvahu povedať verím a odvahu k tomu tajomstvu... choď ďalej bez ohľadu na to, kde práve teraz stojíš, nasleduj svetlo, aj keď je ešte slabučké, ochraňuj oheň, aj keď teraz horí ešte len slabo...*

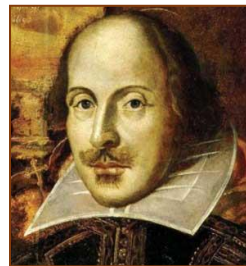
Vzývaj tajomstvo práve preto, že je nepochopiteľné.

Smrť je pre veriaceho kresťana klesanie do rúk živého Boha.

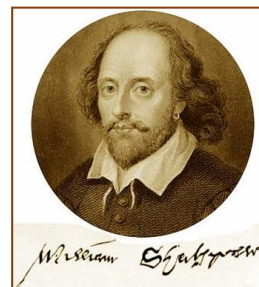
Karl RAHNER (5.3.1904 – 30.3.1984)

Celý svet je divadlo.

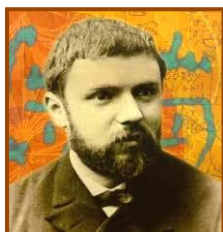
- ♣ *Kto vie, kto koho vodí na povrázku? Či láska osud a či osud lásku?*
- ♣ *Jediným ziskom človeka je česť. Vezmite mi česť a vzali ste mi život.*
- ♣ *Keď iní s nami nesú utrpenie, náš vlastný kríž až taký ťažký nie je.*
- ♣ *Keď sú dvaja na koni, jeden musí sedieť vzadu... Ženy sú anjeli, keď máme o ne záujem... Kto získal srdce leva, získa i srdce ženy... Lepšie žiť bez šťastia ako bez lásky... Láska sa nepýta na kamenné hradby, a čo si zaumieni, to urobí.*
  - ♣ *Najďalej sa dostaneme vtedy, keď nevieme, kam ideme.*
- ♣ ***Znaj preto mieru v láske, nech je stála: chýbí, kto otáľa, i ten, kto cvála.***
- ♣ *Nič nie je samo o sebe ani dobré ani zlé. Záleží na tom, čo si o tom myslíme.*
- ♣ *Pred manželstvom majte oči otvorené, v manželstve ich trochu prižmurte.*
- ♣ *Čas uteká podľa toho, s kým sme... **Lepšie je dobre obesený, než zle ženatý.***
  - ♣ *Sláva sa podobá kruhom na vode, ktoré sa stále rozširujú, až napokon celkom zmiznú... **Názory ľudí sú časťou ich šťastia.***
- ♣ *Vonkajšia krása je o to cennejšia, o čo viac skrýva vnútornej krásy.*
- ♣ *Dúfam v život, hoci som pripravený umrieť.*
- ♣ *Ak by sa vyhlásil dobrý dôkaz pre posmrtný život – horlivo by som si ho preveril, ale museli by to byť skutočné vedecké údaje, nie iba anekdoty.*
  - ♣ *Vravím, že je lepšia tvrdá pravda než utešujúca fantázia.*
- ♣ ***Anonym nikdy za nič nestojí, lebo sám svoje meno nepokladá za nič.***
- ♣ *Odvaha rastie s príležitosťou... Mier kážeš s mečom v ruke?!*
- ♣ *Moju lásku upúta dobré srdce ženy viac ako jej pekná tvár.*
- ♣ *Nič nie je samo o sebe ani dobré ani zlé. Záleží na tom, čo si o tom myslíme.*
- ♣ *Plakať nad nešťastím, ktoré sa stalo, je najistejší prostriedok ako privolať ďalšie nešťastie.*
- ♣ *Rany, ktoré si človek spôsobí sám, sa liečia ťažko.*
- ♣ *Sme podriadení času. Čas velí: vpred!*
- ♣ *Toto nadovšetko: ty sám buď pravdivý.*

Vieme čo sme, ale nevieme, čím môžeme byť.

William **SHAKESPEARE**
(26.4.1564 – 23.4.1616)

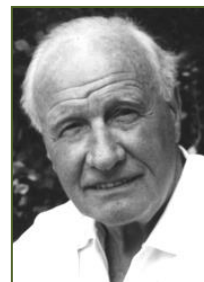
-
- *Veda sa robí z faktov ako dom z tehál, no hromada faktov ešte nie je vedou, tak ako hromada tehál nie je domom.*
  - *O všetkom pochybovať alebo všetkému veriť, to sú dva postoje rovnako pohodlné, lebo jedno aj druhé nás oslobodzuje od rozmyšľania.*

Nech je predstavivosť človeka akákoľvek, príroda je tisíckrát bohatšia.

Henri **POINCARÉ** (29.4.1854 – 17.7.1912)

Svätý Tomáš je stále môj hrdina, jeho práca je nevyčerpatelná a jeho pohľad na realitu celého stvorenia mi pripadá nevyhnutný pre moderné kresťanstvo.

- *Zmyslom voľného času nie je, aby som mohol pracovať dlhšie, ale aby som aj v pracovnej funkcii, ktorá ma obmedzuje na určitý aspekt reality a činí si nárok len na jeden určitý diel mojej duše, napriek tomu som zostal človekom, to znamená, aby som si rozumel a realizoval sa ako bytosť, ktorá je zameraná na celok skutočnosti.*

- *Spravodlivosť, statočnosť a miernosť dosiahnu dovŕšenie až vtedy, keď sa zakladajú na múdrosti, to znamená na dovŕšenej schopnosti správneho rozhodovania vôbec.*
- *Kto k údivu potrebuje niečo neobvyklé, dokazuje tým, že stratil schopnosť dať správnu odpoveď na podivuhodnosť bytia.*

- *Človek je bytosť odkázaná na to, aby jej niekto čas od času povedal: Je dobré, že si.*

- *Iba ten si zaslúži dôveru, kto nechce nič pre seba.*
- *Človek si má rozumieť a realizovať sa ako bytosť, ktorá je zameraná na celok skutočnosti.*

- *Múdrost' je dovŕšená schopnosť správneho rozhodovania.*
- *Počúva iba ten, kto mlčí.*

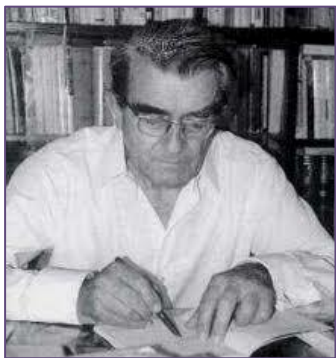
Josef **PIEPER** (4.5.1904 – 6.11.1997)

***Hudba je univerzální,
cestuje napříč kontinenty,
osloví skoro každého,
ale marná sláva,
nedokáže vyprávět příběh.
A zpívané slovo, to už je nějaká síla.***

Charles **AZNAVOUR** (22.5.1924 – 1.10.2018)

Všetko, čo nie je modlitbou je zbytočné.

- ♣ *Žiť je vážna zodpovednosť, a žiť pre iných – ešte väčšia.*
- ♣ *Absolútne môže vstúpiť do človeka i bránou obavy, úzkosti, priateľstva i choroby, bránou radosti i zúfalstva, vývoja či náhody.*
- ♣ *Dobre, že svet je voči nám strohý, nechápavý, nevďačný a chladný. Aspoň sa osvedčíme. Božia láska vyšľahla v Ježišovi a raz zachváti celý svet.*

- ♣ *Hlavným povoláním každého z nás je byť človekom... Zmysel života každého človeka je jeho odtlačok do sféry ducha.*
- ♣ *Myslenie nie je prepych, ale jediná životná dôstojnosť. Ak táto planéta zhynie – tak na nedostatok lásky a myslenia.*
- ♣ *Odpovede, ku ktorým človek prichádza sú vlastne otázky.*
  - ♣ ***Podstatné znaky človeka sú poznanie, láska a rozhodnutie.***

- ♣ *O všetkom možno diskutovať. Všetko možno rozanalyzovať a chcieť dôjsť múdro na jadro veci, na jeho podstatné úzadie. **Niekedy sa veci najviac priblížime krátkym, jadrným aforizmom.** Múdrosť nie je taká vážna vec, aby nás nevedela pohnúť k úsmevu.*
- ♣ *Všetko je problém perspektívy a pohľadu. I malý model vrchov pôsobí na fotografii mohutne. I malý a zdanlivo bezvýznamný človek môže byť vysoko hodnotený vo vyššom poriadku.*
- ♣ *Meditáciou a modlitbou sa čas nezmenšuje, naopak, po nich akoby bolo viac času, v ktorom sa výkony zlepšia, duchovné výtvary sa skvalitnia.*
- ♣ *Človek je priepasť, ktorá všetko pohltí, i svoju úbohosť, i svoju hriešnosť, i zlo sveta, i svoju smrť, ktorá sa v ňom obráti na iný život, tušený, ale nepochopený.*
- ♣ *My sme len prizma, v ktorej sa rozkladá lúč života. Ale každý má svoje miesto, svoje určenie.*
- ♣ *Každý žije v predzvesti smrti. Všetko, i to najväčšie snaženie, sa končí hrobom.*
- ♣ *Poéziou vieme zaklopať na dvere tajomna. Ale nie každému bude otvorené.*
- ♣ *Mne ide len o cestu k spáse a nevypadnúť z Božej evidencie.*
- ♣ *Rozum je kľúč k neznámemu. Neznámo je brána k pravde.*
- ♣ *Schádzame sa, lebo sme sa mali zísť. A sme neraz šťastní, že sa to mohlo stať.*

- ♣ *Kto sa vzbúril proti Bohu, vzbúril sa aj proti sebe.*
- ♣ ***Život je vždy služba a obeta.***
- ♣ *Medzi všetkým je neviditeľný súvis.*
- ♣ *Zúfalstvo je bankrot pokory.*
- ♣ *Hádam je bolesť dozretá láska.*
- ♣ *Smrť neovplyvní vesmírny čas.*
- ♣ ***Niet náhod. Všetky stretnutia patria do oblasti milosti.***

Pavol STRAUSS
(30.8.1912 – 3.6.1994)

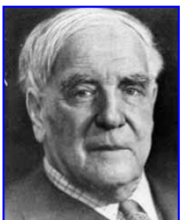
• **Umenie je dorozumievací prostriedok medzi ľuďmi, spájajúci ich v pocitoch.**

- *Divadlo spája všetky umenia – a my, herci, sme misionári.*
- *Medicína je mojou zákonnou manželkou a literatúra je mojou milenkou. Vždy keď ma jedna omrzí, strávim noc s druhou.*
- *Silu človeka treba merať podľa citov, ktoré dokáže potlačiť, nie podľa citov, ktoré ho ovládajú.*

- **Láska je neobyčajne závažný dôvod, ktorý ospravedlní všetko... Milovať a byť milovaný, to je nesmierne šťastie.**
- *Zamilovanosť človekovi ukazuje, ako by to malo vyzerat' stále.*
  - *Keď miluješ, objavuješ v sebe toľké bohatstvo, toľkú nehu a toľko citu, až je ti na neverenie, že si schopný toľkej lásky.*
- *Verím, že nič neprejde bez následkov a že každý náš krok, i ten najmenší, je významný pre život prítomný i budúci.*
  - *Ak čítanie nemá vplyv na náš život, činy a myslenie, tak je škoda čítať.*
    - **Zbabelosť je vedieť, čo má človek urobiť, ale nerobiť to.**
- *Nič nie je ľahšie, ako klamať a ohovárať.*
- *Keď nedokážeš ovládnuť hnev, ovládne on Teba.*
- *Stručnosť je sestra talentu.*
  - **Univerzita rozvíja všetky vlohy vrátane hlúposti.**
- *Nové klamstvá sa počúvajú lepšie než staré pravdy.*
  - **Ženy bez mužov vädnú, muži bez žien osprostievajú.**
Človek je to, v čo verí.

Anton P. **ČECHOV** (29.1.1860 – 15.7.1904)

- *Omyly géniov sú rovnako poučné ako ich objavy. Omyly sú dialektickou metódou hľadania pravdy. Nikdy nesmieme zveličovať ich škodlivosť a popierať ich úžitok.*
- **Pokrok sa prehrýza vpred ako krokodíl – s ocel'ovými čeľust'ami, bez toho, aby sa obzrel naspäť.**

- *Využívať zaujímavo voľný čas môže iba ten, kto má dostatočné vzdelanie a je schopný vniesť do svojej činnosti tvorivý prvok.*
- *Základom výchovy tvorivých schopností človeka je rozvoj jeho samostatného myslenia (indukcia, dedukcia, dialektika).*
- *Správne vyučovať dnešnú mládež znamená vychovávať a rozvíjať už od školských lavíc jej tvorivé schopnosti.*
  - *V matematike a vo fyzike možno už od malička **pestovať samostatnosť myslenia** práve pri riešení úloh a príkladov.*

K svojmu intelektuálnemu rastu potrebujú nadaní žiaci kamarátov, s ktorými by sa mohli učiť. Aby bol niekto schopný vyložiť nejaké tvrdenie, musí ho predovšetkým dobre pochopiť sám.

Pjotr Leonidovič **KAPICA**
(8.7.1894 – 8.4.1984)

Matematika nám najviac pomáha pri pochopení rozličných božských vecí.

- *K poznaniu božských vecí je nám otvorená iba cesta prostredníctvom symbolov...*
- **Číslo je základ všetkých vecí chápaných myslením...**
- *Číslo ako spôsob pochopenia je niečím, bez čoho nemožno nič chápať...*

Keby neexistovalo číslo, nebolo by ani pripodobnenie, ani pojem, ani rozlíšenie, ani meranie. Bez čísla nechápeme, že veci sú rôzne a od seba oddelené...

- *Počet (číslo) znamená pomer. Pomer je myšlienková konštrukcia...*
- *Číslo je výrazom jednoty... Číslo je hlavnou stopou vedúcou k múdrosti...*
  - **Žiadne ľudské umenie nedosahuje presnosť dokonalosti a každé je konečné a ohraničené...**

Intelekt, ktorý nie je pravdou, nikdy nepochopí pravdu tak presne, že by postupom do nekonečna nemohla byť pochopená presnejšie.

Mikuláš KUZÁNSKY (1.8.1401 – 11.8.1464)

Každé poznanie o Bohu je nevyhnutne poznaním od Boha.

- **Nie som absolútnou ničotou, ale stvorením od Boha.**
- *Veda by mala byť prostriedkom na dosiahnutie pravého bytia, pravého umenia, pravej prirodzenosti, pravého Boha, pravého šťastia.*
- *Osoba musí byť považovaná za centrum, ktoré je povznesené nad protiklad organizmu a okolia.*
  - **Náboženstvá sa rodia, rastú a umierajú, nemožno ich dokázať a nemožno ich vyvrátiť.**
- *Akékoľvek rozšírenie a prehĺbenie nášho obrazu sveta je zase podmienené predchádzajúcim rozšírením a prehĺbením sféry nášho záujmu a lásky.*
- **Podstatou lásky je zušľachtujúca a tvorivá aktivita vo svete a nad svetom.**
- *Láska je podnetom k poznaniu a chceniu, matkou rozumu a ducha.*
- *Boh a len Boh môže byť vrcholom stupňovitej stavby ríše hodnôt lásky, podobnej pyramíde, zdrojom a cieľom tohto celku zároveň.*

Max SCHELER (22.8.1874 – 19.5.1928)

➤ *Najlepším spôsobom ako dostať jednu skvelú myšlienku, je mať veľa myšlienok.*

- *Hľadám veci, ktorým nerozumiem...*
- **Veda je hľadanie pravdy.**
- *Verím v silu ľudského ducha.*
- *Už nikdy vojnu!*

Svet je krásny a plný zázrakov.

Linus Carl PAULING

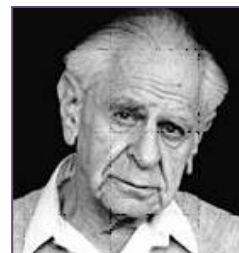

(28.2.1901 – 19.8.1994)

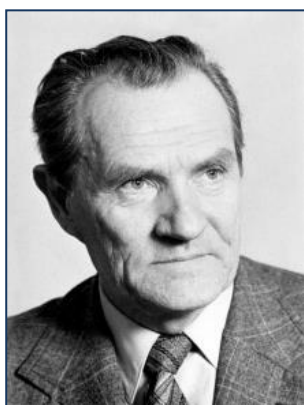
Najcennejším vlastníctvom ľudí sú idey. Nikdy nemáme dost' ideí.

- *Tu nie je svet, kde sa pravdy potvrdzujú, ale svet, kde sa vyvracajú omyly. Svet i pravda existujú, iba istotu o svete a pravde nemáme a nemôžeme mať.*
- *Všetky naše hodnoty majú hranice. V zápase o slobodu a úctu k človeku, k ľudskému životu a slobode človeka neexistujú žiadne jednoduché riešenia.*
  - *Nauč sa používať svoj vlastný rozum, ak si sa odhodlal to urobiť, vedz, že, najlepšou formou rozumnosti je **kritická rozumnosť**.*
- *Štát a jeho zákony potrebujeme na to, aby nevyhnutné obmedzenia slobody boli pre všetkých občanov rovnaké.*
- *Musíme dúfať, že veľké hodnoty otvorenej spoločnosti – **sloboda, vzájomná pomoc, hľadanie pravdy, intelektuálna zodpovednosť a tolerancia** – budú uznávané aj v budúcnosti.*
- *Dobrymi učiteľmi môžu byť iba ľudia s určitým nadaním – nie je to ani intelektuálne nadanie, ale vnútorný vzťah k deťom.*

Rád by som bol zakladateľom novej intelektuálnej módy – pokory.

Karl Raimund **POPPER**
(28.7.1902 – 17.9.1994)

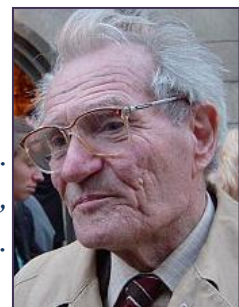
- ***Ak chceš mať v živote úspech, využikuj každú chvíľočku života a nevyčkávaj na životnú príležitosť.***

Ktovie, či raz vôbec príde.

- *Rád som obdivoval ľudí, ktorí si aj v najzložitejších situáciách udržali istý ľudský štandard a svoju dôstojnosť... Takí ľudia umierali, ako žili: v duši s vierou v Boha a v srdci s nádejou na večný život. Láska prežarovala krásu ich ducha aj v medziľudských vzťahoch a viedla ich do večnosti, či skôr za hranice pozemského sveta, kde sa mali napokon stretnúť s velebou Božej lásky.*

- *... treba sa nám ustavične odovzdávať do Božej vôle a nezabúdať na úprimné rozhovory s Bohom v modlitbe. Tá ukazuje človeku cestu, ako sa vyhnúť rezignácii a nechote prekonávať životné ťažkosti. A tak hlavným poslaním, prvoradým i základným, je hľadanie toho najvzácnejšieho - **lásky k Bohu a k ľuďom**... Predovšetkým modlitba nám roztvára Božiu náruč, v nej môže každá ľudská duša spočinúť i nájsť trváci a nehnúci pokoj.*

- *...všetko, čo sa pominie s časom, je kratučké a nepatrné. Pre každého raz nastáva najjasnejší deň, deň večnosti, ktorý sa už nikdy nezmení, naozaj sa hodno naň tešiť...*

Anton **HABOVŠTIAK**
(24.9.1924 – 14.4.2004)

***Evanjelium nevzniklo preto, aby sme ho len čítali,
ale aby sme ho vnútorne prijali.***

- *Svet, do ktorého nás Boh postavil, je pre nás miestom svätosti... naša činnosť sa môže zmeniť na modlitbu... Práca je pre nás miestom svedectva o evanjeliu, ponúka nám pôdu pre stretnutie s bližným... tam ho môžeme milovať zo všetkých síl službou, modlitbou a krížom... **Byť Kristom tam, kde sme.***
- *Ak hovoríme o Bohu, rozvádzame určitú ideu, namiesto toho, aby sme dosvedčovali lásku, ktorú sme dostali a máme odovzdávať ďalej... Náš Pán hovorí o živote, ktorý nám dáva silu, aby sme z neho žili ako z nového začiatku... **viera ako duch a život.***
- *Ak miluješ púšť, nezabudni, že Bohu sú milší ľudia... Ježiš je prítomný so mnou medzi ľuďmi dneška.*
- *Ak pokora, chudoba, čistota, poslušnosť z nás neurobí láskavých ľudí, ak ľudia v našom dome, v našej ulici, v našom meste stále ešte hladujú a mrznú, stále sú ešte smutní a sklúčení, stále ešte živoría v osamelosti, tak sme možno hrdinovia, ale nepatríme k tým, ktorí milujú Boha.*
- *Po celé stáročia bývalo milosrdenstvo znamením, podľa ktorého ľudia spoznávali Krista. Prejavujte ho rovnakým spôsobom: aby ho spoznala aj naša doba.*

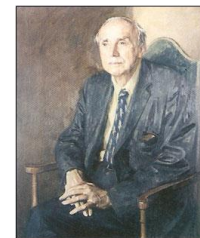
Je úplne jedno, čo musíme urobiť, či držíme metlu alebo pero, či hovoríme alebo sme potichu, niečo zažívame alebo prednášame, či ošetrujeme chorých alebo ťukáme na písacom stroji. To všetko je iba povrch nádhernej skutočnosti, stretnutia duše s Bohom v každej novej minúte.

Madeleine DELBRÉLOVÁ
(24.10.1904 – 13.10.1964)

- ***Vo vede skúšame povedať niečo, čo ešte nikto nevie, takým spôsobom, aby to každý porozumel.***
- *Základné fyzikálne zákony potrebné na vybudovanie veľkej časti fyziky a celej chémie sú bezo zvyšku známe a problém spočíva iba v tom, že dôsledná aplikácia týchto zákonov vedie k zložitým rovniciam, ktoré sa dajú riešiť iba veľmi ťažko.*
- ***Len krása je pravdivá.***
- *Je dôležitejšie, aby rovnice boli krásne, než aby opisovali experiment.*
- *Matematika je prostriedok špeciálne prispôsobený na osvojenie si rôznych abstraktných pojmov, a čo sa toho týka, jej moc je neohraničená.*
- ***Boh je matematik.***

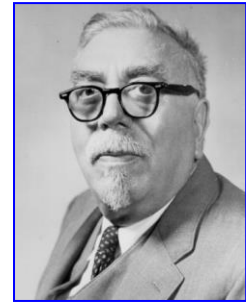
Paul Adrien DIRAC
(8.8.1902 – 20.10.1984)

- Čísla môžu mať kultúrnu a estetickú hodnotu, alebo môžu mať akýsi vzťah k takým pojmom, ako je krása, sila, nadšenie.

Matematika je jedným z druhov umenia...

Najvyššie poslanie matematiky spočíva práve v tom, aby nachádzala skrytý poriadok v chaose, ktorý nás obklopuje.

- **Samočinný počítač má práve takú hodnotu, akú kvalitu má človek, ktorý ho používa.**

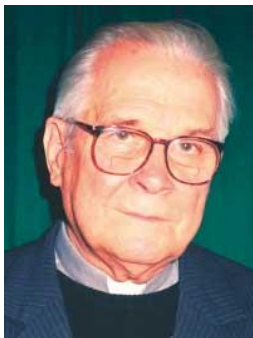
- Keď používame „rozumné stroje“, musíme my sami prejavíť ešte viac rozumu a schopností, ako sme prejavili predtým, kým sme ich nepoužívali. Ak však požadujeme „um“ od stroja, musíme od seba samých žiadať ešte viac rozumu. **Dajte človeku čo je ľudské a počítaču to, čo je strojové.**
- **Veda je pokus** vytvoriť ostrovček organizovanosti zoči–voči základnej tendencii prírody k chaosu. Je to bezočivosť voči bohom, ale zároveň aj železná nevyhnutnosť, ktorú nám ukladajú... Vedec by mal byť hnaný takým neodolateľným tvorivým pudom, aby bol dokonca sám ochotný, ak nie je za svoju prácu platený, zaplatiť, aby mal možnosť ju konať...
- **Disciplínou vedca je zasvätenie pravde...**

- Je už pokročilá doba, voľba medzi dobrom a zlom búcha na naše dvere...

Dôležité nie je víťazstvo, ale zápas o poznanie.

Norbert **WIENER** (26.11.1894 – 18.3.1964)

♥ **Dialóg je vtedy, keď spoločne hľadáme pravdu, nie keď každý obhajuje svoju – to je súdna sieň... Dialóg je podmienený kompetenciou, podávaním dôkazov a otvoreným hľadaním.**

♥ **Maturitou lásky je ustálená schopnosť riešiť problémy citového života.**

♥ **V nejednote sa cítime zle, zraňujeme sa navzájom. Strácame pokoj, súlad, silu.**

♥ **Kvet sa neotvára kliešťami, ale slnečným svetlom.**

♥ **To čo robíš, vyplýva z toho, aký si... Na kolenách všetko vyzerá ináč.**

♥ **Netreba rozširovať pobožnosti, ale prehlbovať zbožnosť.**

♥ **Skôr ducha modlitby ako dlhé modlitby.**

♥ **Človek musí byť najprv hlboko ľudský a až potom Boží.**

♥ **Hra na klavíri podľa evanjelia: pravá ruka nevie, čo robí ľavá.**

♥ **Život spojený s akoukoľvek obetou je apoštolátom.**

♥ **Efektívnosť Božieho kráľovstva: láska a nie výkon.**

♥ **Aj zlí ľudia vedia oceniť, keď sa pracuje naozaj nezištne a pracuje sa veľa... Človeka je omnoho ľahšie znechutiť ako nadchnúť.**

♥ **Autorita sa nedá vynútiť, tá sa dá iba získať.**

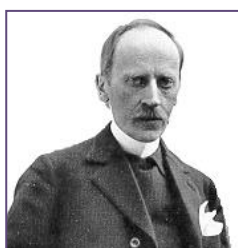
♥ **Kto sa len bráni, už prehráva... Sme rozsievачi, nie ženci.**

Andrej **DERMEK** (27.11.1914 – 22.11.2003)

Poznámky

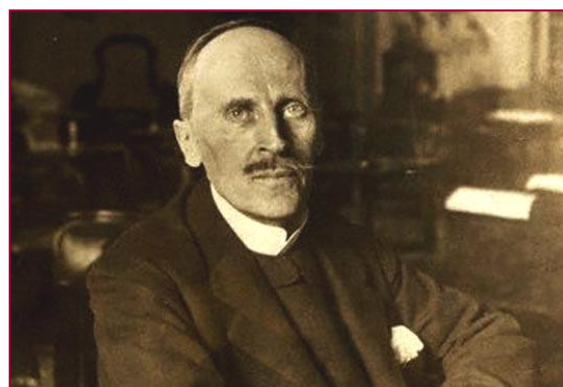
- *Dobrodenním lásky nie jen len to, že nám dáva vieru v druhého, ale aj to, že nám dáva vieru v seba samého.*
- *Úprimnosť je dar práve tak vzácny ako inteligencia a krása.*
- *Ženská duše stále potrebuje milovať a byť milovaná.*
- *Kto nikdy netrpel, nepozná dobre svoje vnútro.*
- *Prvý zákon umenia: Ak nemáš čo povedať, mlč. Ak máš čo povedať, povedz, ale neklam.*
- *Láska nie je nikdy mohutnejšia, ako keď cíti, že ide do toho, čo jej prinesie utrpenie.*
- *V láske a v umení sa nedá opisovať, každý sa musí vyjadriť sám za seba.*
- *Vidieť svet taký aký je a predsa ho milovať – to je najväčšie umenie.*

- *Láska žije v tom, kto miluje, nie v tom, kto je milovaný.*
- *Hudba – ako dážď, kvapka za kvapkou preniká do srdca a oživuje ho.*
- *Človek je omylný, ale milovať niekoho, nie je omylom nikdy.*
- *Buďte silní, bez teórií a násilností, a všetky slabé duše sa k vám budú obracať ako rastliny k svetlu.*
- *Aby si iných osvetľoval svetlom, musíš nosiť slnko v sebe.*
- *Myšlienková inteligencia je ničím bez inteligencie srdca.*
- *Nech je pochválená radosť aj bolesť. Obe sú sestry a obe sú posvätné. Vytvárajú svet a podnecujú duchovnú veľkosť. Sú silou, sú životom.*
- *Všetko pomínie – spomienka na slová, na bozky, na milostné objatia, ale súzvuk duší je nezmazateľný.*

- *Najhoršou chorobou, ktorou svet trpí, nie je sila zlých, ale slabosť dobrých.*

Romain ROLLAND
(29.1.1866 – 30.12.1944)

Na čom záleží?

*Nezáleží na tom, či sme šťastní,
ale či druhých robíme šťastnými.*

*Nezáleží na tom, či sme milovaní,
ale či milujeme druhých a sme im na požehnanie.*

*Nezáleží na tom, či užívame,
ale či dávame.*

*Nezáleží na tom, či presadzujeme seba,
ale či seba premáhame.*

*Nezáleží na tom, či Boh koná našu vôľu,
ale či my konáme jeho vôľu.*

*Nezáleží na tom, či sme dlho živí,
ale či náš život mal pravú náplň.*

*Nezáleží na tom, čo si o nás myslia ľudia,
ale akí sme pred Bohom.*

*Nezáleží na tom, čo robíme,
ale ako a prečo to robíme.*

*Nezáleží na tom, či máme veľké znalosti,
ale či skutkom uplatňujeme to,
čo srne poznali.*

*Nezáleží na tom, či sa vyhneme utrpeniu,
ale či utrpenie v nás splní svoj účel.*

*Nezáleží na tom, kedy zomrieme,
ale či sme hotoví stretnúť sa s Bohom.*

*Buď závislý na Bohu ako dieťa
a ako kráľ nezávislý na človeku,
na jeho úsudku, na chvále a výčitke.*

*Ak si pred Bohom istý svojou vecou,
choď smelo a bez strachu vpred
ako zvestovateľ pravdy
a stelesňuj ju svojim životom.*

E. Thiele – Wincklerová

V modernej civilizovanej spoločnosti má mať každý občan základné vedomosti o vede (prírodnej) aj viere (náboženskej) i o matematickej kultúre (počty a merba) a vďaka nim vedieť informovať, komunikovať i správne rozhodovať o záležitostiach trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti slušných a charakterných ľudí v budúcnosti.

©
dmj

